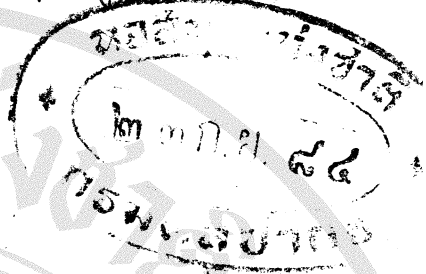

1543 73 พ.ศ. ๖
๑.๑๖ กรมวิชา (จดหมาย)

กรมวิชาการ กระทรวงธรรมการ

แบบหนังสือราชการ

สำหรับชั้นมัธยมปลาย

แผนกแบบเรียน กองวิชาการ

รวบรวม

พิมพ์ครั้งที่ ๕๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๘๔

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๘ สตางค์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อานวยศิลป์ ปากคลองตลาด พระนคร

นายจิตร ทั้งด้บุตร ผู้พิมพ์โฆษณา ๒๔๘๔

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

411
๑-1

กรมวิชาการ กระทรวงธรรมการ

แบบหนังสือราชการ

สำหรับชั้นมัธยมศึกษา

แผนกแบบเรียน กองวิชาการ

รวบรวม

พิมพ์ครั้งที่ ๕๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๘๔

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๘ สตางค์

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อำนวยการ ปากคลองตลาด พระนคร

นายจิตร ทงด้บุตร ผู้พิมพ์โฆษณา ๒๔๘๔

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

๑.๑๖ แผนวิธี

คำนำ

แบบหนังสือราชการฉบับนี้ กองวิชาการได้รวบรวมขึ้น เพื่อให้เป็นตัวอย่างใช้ในราชการ และให้เป็นแบบเรียนสำหรับครูและนักเรียนจะพึงใช้ในการตั้งต้น และฝึกหัดเรียบเรียงหนังสือในราชการ ตามที่หลักสูตรบังคับไว้ให้นักเรียนศึกษาในประถมศึกษาพิเศษ ภาค ๓ ตอนที่ ๓ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาชั้นต้นด้วย

หนังสือราชการในแบบเรียนเล่มนี้ได้เลือกคัดมาจากหนังสือที่มิใช่ไปมาทางราชการจริง ๆ ทั้งสิ้น มีใช้หนังสือที่แต่งใหม่ หนังสืออื่นนอกจากจะใช้เป็น ตัวอย่าง และ แบบเรียน ดัง กล่าว แล้ว ยังจะใช้เป็นต้นฉบับสำหรับฝึกหัดข้อความได้ด้วย เพราะข้อความในหนังสือราชการที่คัดมานั้น โดยมากมักเป็นเรื่องที่เคยพบติดต่อกันหลายฉบับรวมอยู่ในเรื่องเดียวกัน

กองวิชาการ กระทรวงธรรมการ

วันที่ ๓๓ มีนาคม ๒๔๘๐

บัญชีเรื่อง

ตอนที่ ๑ บันทึก

หน้า

๑. บันทึกเรื่องแบบหนังสือราชการ ๑
๒. แบบหนังสือราชการเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรี ๑๕

ตอนที่ ๒ สำเนาหนังสือราชการภายนอก

๑. เดชาริการคณะรัฐมนตรี ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ๒๔, ๒๗, ๓๑
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ถึง เดชาริการคณะรัฐมนตรี ๒๘
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ๓๓
๔. ปลัดกระทรวง ถึง ปลัดกระทรวง ๓๖, ๓๘, ๔๐, ๔๖, ๔๗
๕. เดชานุการรัฐมนตรี ถึง เดชานุการรัฐมนตรี ๔๘, ๕๒, ๘๒
๖. อธิบดี ถึง อธิบดีต่างกระทรวง ๕๓, ๕๔, ๖๗, ๖๘

ตอนที่ ๓ สำเนาหนังสือราชการระหว่างราชการ
บริหารส่วนกลางกับราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๕๖
๒. คณะกรรมการจังหวัด ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ๕๖
๓. ปลัดกระทรวง ถึง คณะกรรมการจังหวัด ๕๘, ๖๐, ๖๒, ๖๕, ๖๘
๔. คณะกรรมการจังหวัด ถึง ปลัดกระทรวง ๕๘, ๖๑, ๖๓, ๖๖
๕. อธิบดี ถึง หัวหน้าแผนกในส่วนภูมิภาค ๗๐, ๗๕
๖. หัวหน้าแผนกในส่วนภูมิภาค ถึง อธิบดี ๗๒
๗. เลขาธิการรัฐมนตรี ถึง หัวหน้าแผนกในส่วนภูมิภาค ๔๘
๘. หัวหน้าแผนกในส่วนภูมิภาค ถึง เลขาธิการรัฐมนตรี ๕๐

ตอนที่ ๔ สำเนาหนังสือเกี่ยวกับเอกชน

๑. เอกชน ถึง รัฐมนตรี ๗๖
๒. เอกชน ถึง อธิบดี ๗๘
๓. เอกชน ถึง หัวหน้ากอง ๘๑
๔. เอกชน ถึง เลขาธิการกรม ๘๓

ก	หน้า
๕. รัฐมนตรี ถึง เอกชน	๗๘
๖. อธิบดี ถึง เอกชน	๘๐
๗. เดชานการกรม ถึง เอกชน	๘๒, ๘๔

ตอนที่ ๕ สำเนาหนังสือราชการภายใน

๑. รัฐมนตรี ถึง อธิบดีในกระทรวงเดียวกัน	๗๗
๒. ปลัดกระทรวง ถึง อธิบดีในกระทรวงเดียวกัน	๔๑, ๔๒, ๕๒
๓. อธิบดี ถึง ปลัดกระทรวงในกระทรวงเดียวกัน	๔๓
๔. อธิบดี ถึง อธิบดีในกระทรวงเดียวกัน	๗๓, ๗๔
๕. หัวหน้ากอง ถึง เดชานการกรม	๔๔, ๘๗, ๘๘, ๘๙, ๙๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓
๖. เดชานการกรม ถึง หัวหน้ากอง	๔๕

ตอนที่ ๖ สำเนาหนังสือราชการเกี่ยวกับคณะสงฆ์

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ถึง ประธานกรรมการ มหาเถรสมาคม	๘๔
๒. ปลัดกระทรวงธรรมการ ถึง เจ้าคณะมณฑล	๘๖

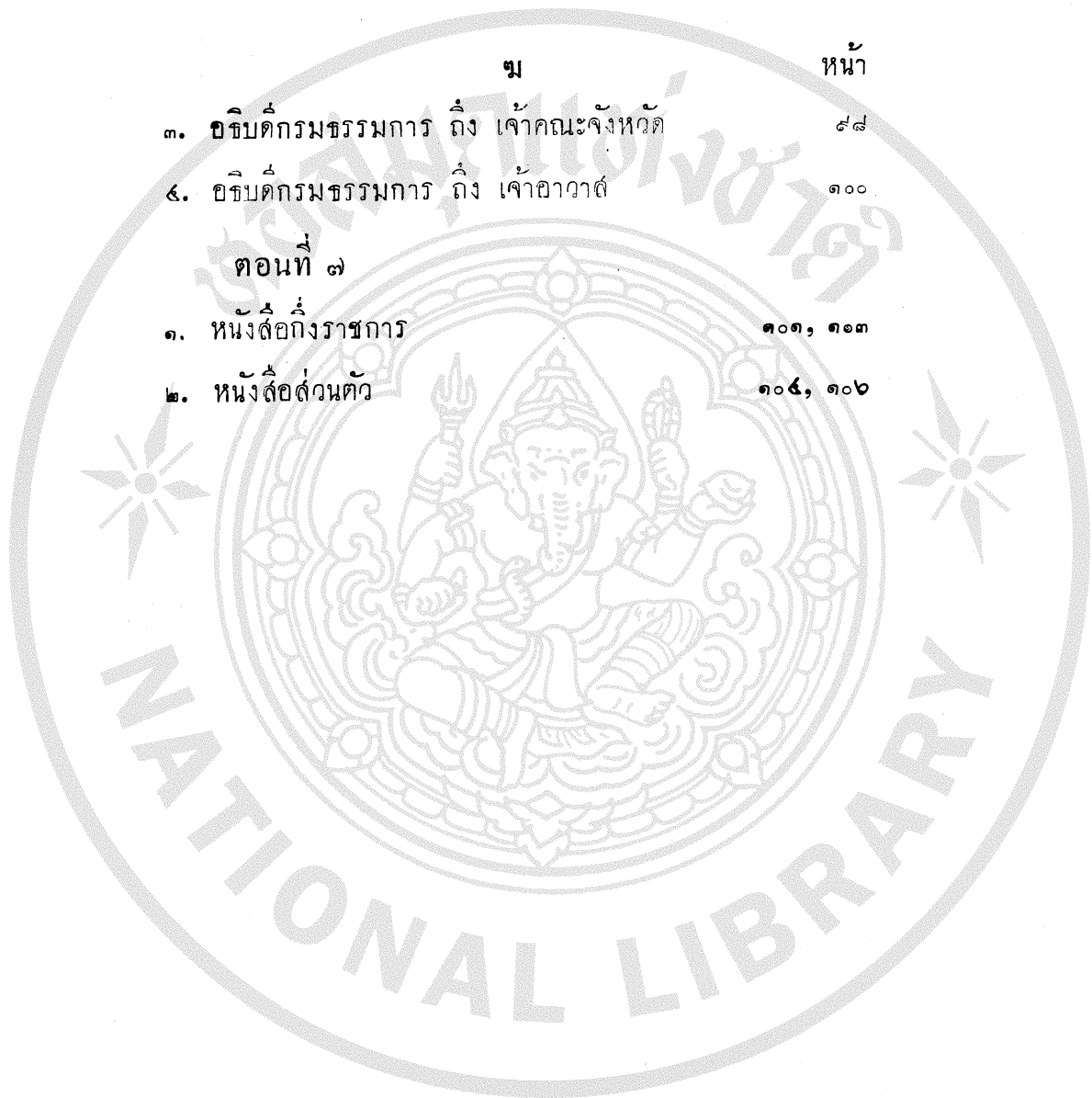
ม

หน้า

๓. อธิบัตักรมธรรมการ ถึง เจ้าคณะจังหวัด ๘๘
๔. อธิบัตักรมธรรมการ ถึง เจ้าอาวาส ๓๐๐

ตอนที่ ๗

๑. หนังสือกิจการ ๓๐๑, ๓๐๓
๒. หนังสืออดทน ๓๐๔, ๓๐๖

บทกวีเรื่องแบบหนังสือในราชการ

แบบหนังสือในราชการทวาระแบบใดก็ได้พยายามจะมี
ให้เป็นการยุ่งยากหรือเย็นเยื่อ อันจะทำให้เจ้าหน้าที่ต้องเสียเวลา
ทำการมากเกินไปโดยไม่จำเป็น ทั้งทำให้ราชการต้องล่าช้าคงค้าง
มิได้ดำเนินไปโดยรวดเร็วสมควรประสงค์ของทางราชการ

บรรดาหนังสือในราชการอาจแบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ
(๑) หนังสือทางราชการ (๒) หนังสือกึ่งราชการ (๓) หนังสือ
ส่วนตัว

๑. หนังสือทางราชการ คือหนังสือที่มีไปในเรื่องราชการ
และมีไปเป็นทางราชการ กล่าวคือ มีจากตำแหน่งหนึ่งไปถึง
อีกตำแหน่งหนึ่ง โดยไม่คำนึงถึงบุคคลที่บรรจุตำแหน่งนั้น ๆ
ข้อความในหนังสือนั้นย่อมถือว่าเป็นหลักฐานทางราชการ และ
มีสภาพผูกมัดถาวรในทางราชการ คือผูกมัดผู้ที่จะมารับตำแหน่ง
สืบต่อไปด้วย หนังสือเหล่านี้ย่อมเก็บเข้าแฟ้มเพื่อนำตั้งแผนก
เก็บต่อไปในเวลาดังควร

๒. หนังสือกราบการ คือหนังสือที่มไปในเรื่องราชการ แต่มิได้มไปเป็นทางราชการ ตามนัยที่กล่าวไว้ใน ข้อ ๑. แต่หากมไปโดยประสงค์ที่จะติดต่อกัน ระหว่างตัวบุคคลที่บรรจุตำแหน่ง ทั้งสองที่ตั้งและรับหนังสือนั้นเพื่อมาปรึกษาหารือกัน และทำ ความตกลงกันในระหว่างตัวบุคคลทั้งสองนั้น ข้อความในหนังสือ เหล่านี้ย่อมถือว่าเป็นหลักฐานทางราชการและมีสภาพผูกมัดใน ราชการของบุคคลทั้งสองนั้น และเมื่อบุคคลนั้นมารับตำแหน่ง แทนก็ยังคงถือว่าเป็นการผูกมัดอยู่ แต่ทว่าผู้มารับตำแหน่งแทน นั้นจะแสดงความเห็นไปใหม่และขอให้ว่ากล่าวกันใหม่ก็ได้ หนังสือ เหล่านี้ย่อมเก็บเข้าแฟ้มเพื่อนำส่งแผนกเก็บต่อไปในเวลาดังควร

๓. หนังสือส่วนตัว คือหนังสือที่มไปในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับตำแหน่งราชการ จะเกี่ยวเนื่องโดยตรงหรือโดยปริยายก็ ข้อความในหนังสือเหล่านี้ไม่ถือว่าเป็นหลักฐานทางราชการ และ ไม่มีสภาพผูกมัดในทางราชการ หนังสือเหล่านี้ไม่จำเป็นจะเก็บ ในแฟ้มทางแผนกเก็บ

หนังสือทางราชการและกิ่งราชการต้องปฏิบัติตามแบบ
หนังสือทางราชการนั้นแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

ก. หนังสือภายนอก ข. หนังสือภายใน

หนังสือที่ไปมานอกกระทรวง เช่นระหว่างกระทรวงหนึ่ง
ถึงอีกกระทรวงหนึ่ง ถือว่าเป็นหนังสือภายนอก หนังสือที่ไป
มาภายในกระทรวงเดียวกันเอง ถือว่าเป็นหนังสือภายใน

ก. แบบหนังสือภายนอก นั้น ให้ปฏิบัติตาม

๑. การใช้คำว่า ฉะเพาะ ดับ หรือ ด่วน ในหนังสือ

ก. หนังสือฉะเพาะนั้น หมายความว่าหนังสือที่ผู้
ขอปรากฏในหน้าซองเท่านั้นเป็นผู้เปิดได้แต่ผู้เดียว (หรือถ้าได้
มอบหมายเป็นการภายในไว้ให้บุคคลใด เปิดหนังสือชนิดนั้นแทน
จึงเปิดได้)

ข. หนังสือดบนั้น หมายความว่าหนังสืออันเป็นเรื่อง
ซึ่งต้องการด่วนเป็นความลับในราชการ

ค. หนังสือด่วนนั้น หมายความว่าหนังสือที่ผู้ส่ง
ประสงค์ให้รีบส่งให้ผู้ขอในหน้าซองโดยมิชักช้า

คำว่า ฉะเพาะ ดับ หรือด่วนนี้ ให้แสดงให้ปรากฏไว้ที่
เบื้องบนด้านซ้ายมือเหนือเลขที่ของหนังสือในแนวเสมอกัน

(ทางตั้ง) ทั้งให้หมายไว้ให้ชัดทั้งกลางหลังของขอบบนด้วย
ซึ่งจะกระทำโดยวิธีพิมพ์ ปรุกระดาษ หรือใช้แถบกระดาษซึ่งมี
ความหมายดั่งนั้นติดไว้ แล้วแต่ความสะดวกและรวดเร็ว

๒. เลขที่ของหนังสือ ให้ใช้เป็นระเบียบเดียวกันคือ ใช้
อักษรย่อชื่อกระทรวงซึ่งหนังสือนั้นไปถึง แล้วใช้เลขที่ทั่วไป
กับเลขที่หนังสือออก ทั้งนี้เพื่อบริการรวดเร็วประหยัดเวลา
และเมื่อเห็นแต่เลขที่ของหนังสือแล้ว ก็ทราบได้ทันทีว่าหนังสือ
นั้นไปถึงกระทรวงไหนบ้าง อันเป็นความสะดวกต่อการสั่งลง
บัญชาและค้นหา ส่วนอักษรย่อชื่อกระทรวงนั้นตกลงให้ใช้ดังนี้

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี	ใช้ว่า น.
๒. กลาโหม	,, ห.
๓. เกษตรธิการ	,, ก.
๔. การคลัง	,, ค.
๕. การต่างประเทศ	,, ต.
๖. ขบวนการ	,, ข.
๗. มหาดไทย	,, ม.
๘. ยุติธรรม	,, ย.

๙. เศรษฐกิจการ

๑๐. สถาปนาราษฎร

,, ๓.

อนึ่งหนังสือพิมพ์ซึ่งกระทรวงการเมืองอื่น ซึ่งมีใช้กระทรวง
ต่าง ๆ ดังโดยบัญญัติคำย่อไว้ข้างต้น เช่นหนังสือของกรมใน
กระทรวงหนึ่งมีไปถึงกรมในอีกกระทรวงหนึ่ง ก็ไม่ต้องใช้คำย่อ
ใช้แต่เลขที่ตัวไปทบทหนังสือออกเท่านั้น เว้นแต่จะนำไปมา
ติดต่อถึงกันเป็นการประจำ จะบัญญัติอักษรแทนชื่อกระทรวงการ
เมืองนั้นไว้ก็ได้ ทั้งนี้แต่เจ้ากระทรวงพิจารณาเห็นสมควร
และวางระเบียบไว้เป็นการภายใน

๑๑. หนังสือให้พิมพ์ไว้ที่เบงบนด้านซ้ายของหนังสือ

๓. สถานที่และตำบลที่ใช้ในหนังสือนี้ สำหรับสถานที่
ที่ให้มีนามสถานที่ราชการนั้น ๆ ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม และตามพระราชกฤษฎีกาจัด
วางระเบียบสำนักงานและกรมในกระทรวงต่าง ๆ

ส่วนตำบลนั้น หากสถานที่ราชการนั้นตั้งอยู่ในกรุงเทพ
มหานครแล้ว ก็ไม่ต้องระบุประการใด ให้บันทึกเขาใจว่าตั้ง
อยู่ในพระนคร แต่ถ้าสถานที่ราชการนั้นมิได้ตั้งอยู่ในกรุงเทพ ฯ
จึงให้ระบุนามตำบลแห่ง สถานที่ราชการนั้น ๆ ไว้ให้ชัดเจนด้วย

เช่นแผนกคลัง จังหวัดนครปฐม เป็นต้น

สถานที่และคำบด (ถ้าหากมี) ของหนังสือนั้นให้พิมพ์ไว้
ทางด้านขวามือในแนวเดียว (ทางระดับ) กับที่ของหนังสือ

๔. วัน เดือน ปี ที่ใช้ในหนังสือ เพื่อให้สั้นและไม่เสีย
เวลาทั้งได้ความเท่ากัน ให้ใช้ย่อดังนี้ เช่นวันที่ ๑ มิถุนายน
พุทธศักราช ๒๔๗๘ ให้ใช้ว่า ๑ มิถุนายน ๒๔๗๘ ไม่ต้องใช้คำ
ว่า วันที่ และ พ.ศ. หรือ พุทธศักราช หรือพระพุทธศักราช

วันเดือนปีของหนังสือให้ตั้งต้นในแนว (ทางตั้ง) กึ่งกลาง
บรรทัดและอยู่ใต้แนวที่ของหนังสือลงมา ๓ บรรทัด

๕. เรื่องของหนังสือ ให้ย่อเรื่องให้ได้ความถูกต้องและ
ชัดเจน และได้ไว้ใต้ที่ของหนังสือในแนวเดิมก่อน (ทางตั้ง) ใต้
วันเดือนปีของหนังสือลงมา ๓ บรรทัด แต่เหนือบรรทัดคำขึ้น
ต้น การทึบเรื่องโดยย่อของหนังสือไว้เพื่อความสะดวกและ
รวดเร็วในการที่เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติในการลง บัญชี นำเสนอและ
ป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับย่อเรื่องผิด

๖. คำขึ้นต้น หนังสือทางราชการที่มไปมาถึงกันนั้น เป็น
หนังสือที่มไปมาถึงกันในระหว่างตำแหน่งถึงตำแหน่ง ไม่ใช่
ระหว่างบุคคลถึงบุคคล เพราะฉะนั้นไม่ควรระมัดถึงบุคคลที่ครอง

ตำแหน่งนั้น จึงตกลงให้ใช้คำกลาง ๆ ว่า 'จาก'
 ถึง.....ตามแบบนิยมของนานาประเทศ แต่โดยที่
 การกระทำดังนี้ยังไม่แพร่หลาย เพราะเดิมหนังสือทางราชการ
 ของเราใช้คำชนิดนี้ต่าง ๆ กัน เป็นต้นว่า ขอปรทานกราบเรียน
 กราบเรียน เรียน คำนับ หรือแจ้งความ และเมื่อจะเปลี่ยน
 รูปเช่นนั้น จึงเกรงจะมีผลผิดไปอย่างอื่น ฉะนั้นเพื่อหลีกเลี่ยง
 ขอลดรรคข้อและเพื่อความสะดวกรวดเร็วในราชการ จึง
 ให้พิมพ์ขึ้นเป็นแบบพิมพ์เดียวกัน

หนังสือทางราชการที่ใช้ ข้อบุคคลหรือบางครั้งใช้ข้อ
 และได้ตำแหน่งไปด้วยนั้น เป็นการต่ำช้าโดยเพิ่มความยุ่งยากให้
 แก่เจ้าหน้าที่จะต้องเสียเวลาค้นหาชื่อของผู้นั้น และบาง
 ครั้งอาจเสียหายแก่ราชการได้ เช่นผู้ทำการแทนในตำแหน่ง
 นั้นไม่ดำเนินการอย่างใด เพราะถือว่าหนังสือนั้นไม่ได้มาถึงคน
 ฉะนั้นไม่ให้ใช้ข้อบุคคลใน คำชนิดนี้ใน หนังสือทาง ราชการต่อไป
 เว้นแต่หนังสือทาง ราชการ ที่มีไป นั้นถึงบุคคลที่ไม่มี ตำแหน่งใน
 ราชการ จึงให้ระบุนาม ส่วนศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเช่นนั้นให้อนุม
 ใช้ตามควรแก่ฐานะารูป และในกรณีเช่นนี้อาจขีดฆ่าคำว่า
 'จาก' และ 'ถึง' ในแบบพิมพ์เดียวกันได้

๗. การดำเนินข้อความ ใจความในหนังสือทางราชการ ถ้าจะส่งปลงคมขอความ กล่าวถึงเหตุใน เบื้องต้น และ ด้รปลงใน คอนท้าย แต่ถาเป็นหนังสือตอบเรื่องทอกฝ่ายหนึ่งมามากอนแล้ว ก็จะต้องมีการท้าวความหรือเดาเรื่องก่อน

ที่เป็นอยู่เวลานั้นบางแห่งท้าวความยืดยาวมาก หรือบางที่ ก็คิดเอาเดาเนาหนังสือรับทงณะบบดงไปทเดียว ต่อไปควรกล่าว แต่สาระสำคัญโดยย่อเท่านั้น เพราะหนังสือทอานนผู้รับกมด้าเนา อยู่แล้ว การดำเนินข้อความควรวางรูปเป็น ๒ วรรค (แต่ ถ้าไม่จำเป็นจะมีเพียงวรรคเดียวก็ได้) วรรค ๑ กล่าวด้วยเหตุ วรรค ๒ กล่าวถึงผล ด้รพนามให้ใช้ข้าพเจ้ากับท่าน แต่จะใช้ นามด้านงานหรือตำแหน่งแทนด้รพนามก็ได้ ในกรณีทหนังสือ นั้นไปถึงบุคคลซึ่งไม่มีตำแหน่งในหน้าทราชการ ก็ให้ใช้ศัพท์ตาม ด้มควรเกุฐานารปของผูรับได้

๘. คำลงท้าย การใช้คำลงท้ายให้กำหนดตามชนตำแหน่ง ดงน ถึงชนวุฒันตรี ให้ใช้ว่า “ขอด้ดงความนับถืออย่างย้ง” ถึงชนอธิบดี ให้ใช้ว่า “ขอด้ดงความนับถืออย่างด้ง” ถึงชน หอหนาองและหอหนาแผนก ให้ใช้ว่า “ขอด้ดงความนับถือ” ถึงชาราชการชนอื่น ๆ เช่นชนประจำแผนก ด้มย่น และเอกชน

ทั่วไป ให้ชื่อว่า “ด้วยความนับถือ” คำลงท้ายสำหรับบุคคล
ที่ไม่ได้ตำแหน่งก็ให้ใช้ศัพท์ตามสมควรแก่ฐานะ

คำลงท้ายสำหรับหนังสือราชการถึงสมาชิกสภาผู้แทน-
ราษฎร ให้ชื่อว่า “ขอแสดงความนับถือ”

๕. นาม การลงนามบางแห่ง ก็ได้ตำแหน่งลงไปด้วย
ต่อไปไม่ได้ เพราะได้แจ้งไว้ในคำขึ้นต้นแล้ว แต่หาก
ผู้ครองตำแหน่งนั้นไม่อยู่และมีผู้ลงนามแทน จึงให้ระบุ
ตำแหน่งของผู้ลงนามแทนลงไปด้วย เพื่อให้ผู้รับทราบถึงอำนาจ
ความรับผิดชอบ เช่น หนังสือของรัฐมนตรี ซึ่งปลัดกระทรวง
ลงนามแทน ก็ให้ชื่อว่า ปลัดกระทรวงลงนามแทน ดังนี้
ภายใต้ลายมือชื่อให้พิมพ์นามเต็มของเจ้าของลายมือชื่อไว้
ภายในวงเล็บด้วย

เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ผู้ออกหนังสือในการตอบคน
ว่าใคร เป็นเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรงในหนังสือทางราชการ
ฉบับใด ให้ผู้ต้องรับผิดชอบในหนังสือทางราชการฉบับนั้นลง
นามกำกับไว้ในสำเนาที่มุมทางด้านซ้าย ส่วนผู้พิมพ์ ผู้ทาน ฯลฯ
ให้ลงนามกำกับไว้ในสำเนาที่มุมทางด้านขวาในสำเนาเดียวกัน

๑๐. ประเภทและขนาดของกระดาษหนังสือในราชการ

กระดาษสำหรับใช้กับหนังสือในราชการนั้น ให้ใช้ครุฑแดงอยู่กึ่งกลางกระดาษเหมือนกันทุกกระทรวงทบวงกรม และให้พิมพ์ขึ้นเป็นแบบพิมพ์ไว้สำหรับดัดแปลงเปลี่ยนแปลงไม่ได้ เช่น ที่ และเรื่องของหนังสือ และคำขึ้นต้น (จาก.....ถึง.....) แต่โดยเหตุที่ได้มีกระดาษชนิดอื่นได้ใช้ราชการอยู่ตามกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ อันเป็นการผิดแผกกับที่กล่าวมาแล้ว เพื่อให้เป็นการเปิดอง พระราชทรัพย์ ของแผ่นดิน จึงให้คงใช้กระดาษเหล่านี้ต่อไปจนกว่าจะหมด แล้วจึงจัดการเบกกระดาษแบบพิมพ์ใหม่ใช้ราชการต่อไป ขนาดของกระดาษให้ใช้ ๓ ขนาด คือ

๑. ขนาดใหญ่ใช้สำหรับหนังสือทางราชการ
 ๒. ขนาดกลางใช้สำหรับหนังสือทางราชการ และใช้สำหรับหนังสือทางราชการที่มีข้อความน้อย (เพื่อให้หมดเปลืองโดยใช่เหตุ)
 ๓. ขนาดเล็ก ใช้สำหรับหนังสือส่วนตัว
- แต่สำหรับราชการ ที่มี แบบ ธรรมเนียม เป็น พิเศษ เช่น อย่าง หนังสือของ กระทรวง การต่างประเทศก่อนุญาตให้ใช้ขนาด

ของกระดาศทนิยมกนหนได้

๑๑. การสลักแจ้งของหนังสือทางราชการและกิ่ง
ราชการและการใช้ ให้ระบบเลขที่ของหนังสือที่หน้าซองเบองบน
ด้านซ้าย และได้ลงมา ระบบตำแหน่ง (หรือนาม) ของผู้รับ และ
ต่อลงมาให้ระบบสถานที่ของผู้รับกับให้ระบบสถานที่ที่ออกหนังสือที่
เบองล่างของซองด้านซ้าย ถ้าหากประสงค์จะให้หนังสือนี้เป็น
หนังสือ ฉะเพาะ ดับ หรือคณ ก็ให้แสดงคำว่า ฉะเพาะ ดับ
หรือคณ ไว้ที่เบองบนกิ่งกลางของ เพื่อการประหยัด การ
บรรจุหนังสือราชการในซองต่าง ๆ นั้น ถ้าหนังสือที่จะส่งไปยัง
ผู้รับคนเดียวกัน สถานที่เดียวกัน และเป็นหนังสือลักษณะเดียวกัน
เช่นหนังสือตอบด้วยกัน หรือฉะเพาะด้วยกัน หรือรวบรวมดาด้วยกัน
หลายฉบับ ควรบรรจุในซองเดียวกันโดยลงที่ของหนังสือตาม
ลำดับเรียงลงไปทีหน้าซองนั้นทุกฉบับ

ข. แบบหนังสือภายใน นั้นให้ปฏิบัติดังนี้

ถ้าหากจะมีไปตามแบบหนังสือทางราชการ (ไม่ใช่กระดาศ
หน้านั้นก็) แล้ว ให้ปฏิบัติอย่างแบบหนังสือภายนอก

๑๒
(แบบพิมพ์)

ก.

ก.

ก.

เรื่อง

จาก

ถึง

NATIONAL LIBRARY

(ตัวอย่าง)

..... ก. ก.

คณะ

ที่ ม. ๑๒/๒๕๖๖

กระทรวงเศรษฐกิจ

๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ
ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

..... ก. ก.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

พระยาศรีราชชนนี

หรือ

หม่อมเจ้าวิภาวดี

ปลัดกระทรวงคมนาคม

๑๔

การสลักหลังของ

ที่.....

ณะเพาะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง.....

กระทรวง.....

กระทรวง.....

NATIONAL LIBRARY

แบบหนังสือราชการเกี่ยวกับคณะสงฆ์

เนื่องด้วยทางราชการได้กำหนดแบบหนังสือราชการให้ถือปฏิบัติเป็นแบบเดียวกัน เพื่อให้สะดวกแก่การปฏิบัติและป้องกันความยุ่งยากมิให้มีการล่าช้า แต่หนังสือราชการบางอย่างที่เกี่ยวกับคณะสงฆ์ ไม่เหมาะที่จะดำเนินการให้เป็นไปเช่นนั้นทุกประการ จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะได้วางแบบให้ถือปฏิบัติทำนองเดียวกัน โดยอนุโลม ดังต่อไปนี้

ก. หนังสือจากเจ้าหน้ที่คณะสงฆ์ถึงเจ้าหน้ที่ราชการต่างๆ

๑. ลักษณะหนังสือ ให้ใช้คำว่า ฉะเพาะ หรือดับ หรือควน ตามลักษณะแห่งหนังสือนั้น โดยอนุโลมทำนองเดียวกับแบบหนังสือราชการที่ใช้อยู่.

๒. ที่ของหนังสือ ให้ใช้เลขที่ทวิไปทบบทออกหนังสือ และพิมพ์ไว้ที่เบื้องบนด้านซ้ายของหนังสือ สำหรับบางตำแหน่งที่มีหนังสือติดต่อถึงกันเป็นการประจำ จะเพิ่มให้มีอักษรย่อข้างหน้าเลขที่ ทำนองเดียวกับหนังสือราชการก็ได้.

๓. สถานที่และตำบล ที่ใช้ในหนังสือนั้น สถานที่ให้ระบนามวัดนั้น.

ส่วนตำบลถนน หากอยู่ในจังหวัดเดียวกันก็ไม่ต้องระบุ

แต่ถ้ามีใ้ได้อยู่ในจังหวัดเดียวกัน ก็ให้ระบุนามจังหวัดด้วย เช่น
วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เป็นต้น.

สถานที่และตำบล ให้พิมพ์ไว้ทางด้านขวามือในแนวเดียวกัน (ทางระดับ) กับที่ของหนังสือ.

๔. วัน เดือน ปี ที่ใช้หนังสือ ให้ใช้ข้อดังนี้ เช่น
วันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘ ให้ใช้ว่า ๓ ธันวาคม
๒๔๗๘ ไม่ต้องใช้คำว่า วันที่ และ พ.ศ. หรือพุทธศักราช
วัน เดือน ปี ของหนังสือให้คงต้นในแนว (ทางตั้ง)
กึ่งกลาง และอยู่ใต้แนวที่ของหนังสือลงมา ๑ บรรทัด.

๕. เรื่องของหนังสือ ให้ย่อเรื่องให้ได้ความถูกต้องและ
ชัดเจน และใส่ไว้ใต้ที่ของหนังสือในแนวเดิมอกัน (ทางตั้ง)
ใต้วันเดือนปีของหนังสือลงมา ๑ บรรทัด แต่เหนือบรรทัดคำ
ขึ้นต้น.

๖. คำขึ้นต้น หนังสือราชการเป็นหนังสือทมิไปมาถึงกัน
ในระหว่างตำแหน่งถึงตำแหน่ง ไม่ใช่ระหว่างบุคคลถึงบุคคล
จึงให้ใช้คำกลาง ๆ ว่า

จาก.....

ถึง

หนังสือราชการจึงไม่ควรใช้ชื่อบุคคลในคำขึ้นต้น เว้นแต่
 ไปถึงบุคคลที่ไม่มีตำแหน่งในราชการ จึงให้ระบุนาม ส่วน
 ศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเช่นนี้ ให้สอดคล้องตามควรแก่ฐานานุรูป และ
 ในกรณีเช่นนี้ อาจจัดฆ่าคำว่า “จาก” และ “ถึง” ในแบบ
 ทพิมพ์เวียนนเดียกได้.

๗. การดำเนินข้อความ ใจความในหนังสือราชการ ถ้า
 จะสรุปลงก็มีข้อความกล่าวถึงเหตุในเบื้องต้น และสรุปผลใน
 ตอนท้าย แต่หากเป็นหนังสือตอบเรื่องที่ยกฝ่ายหนึ่งมีมาก่อนแล้ว
 ก็จะต้องมีการท้าวความหรือเล่าเรื่องก่อน การท้าวความควร
 กล่าวแต่สาระสำคัญโดยย่อเท่านั้น.

สรรพนามให้ใช้ว่า “อาตมภาพ” และ “ท่าน” แต่
 จะใช้นามตำแหน่งแทนสรรพนามก็ได้ เช่น “ให้อธิบดีกรม
 ธรรมการจัดการในเรื่องนี้โดยไม่ชักช้า” เป็นต้น ในกรณีที่
 หนังสือไปถึงบุคคลซึ่งไม่มีตำแหน่งในหน้าที่ราชการ ก็ให้ใช้
 ศัพท์ตามสมควรแก่ฐานานุรูปของผู้รับได้.

๘. คำลงท้าย ให้ใช้แบบเดียวกันทั้งหมดว่า “เจริญพร”
 คำลงท้ายสำหรับบุคคลที่ไม่มีตำแหน่ง ก็ให้ใช้ศัพท์ตามสมควร
 แก่ฐานานุรูปได้.

๕. นาม ^๕คำซึ่งตนได้แจ้งตำแหน่งไว้แล้ว ^๕ฉะนั้นการ
 ดงนามในตอนท้ายจึงไม่จำเป็นที่จะต้องได้ตำแหน่งอีก ^๕แต่ถ้า
^๕ผู้ครองตำแหน่งนั้นไม่อยู่ ^๕และมีผู้ขึ้นดงนามแทน ^๕จึงให้ระบุ
 ตำแหน่งของผู้ดงนามแทนลงไปด้วย เช่น รองเจ้าคณะมณฑล
 ดงนามแทน เป็นต้น.

๖. หนังสือที่มาจากเจ้าหน้าที่ต่างๆ ถึงเจ้าหน้าที่คณะสงฆ์
 ให้ปฏิบัติตามแบบหนังสือราชการที่คณะรัฐมนตรีวางไว้ให้
 ก่อปฏิบัติเป็นระเบียบเดียวกันในทุกประการ

การใช้ศัพท์ตามฐานานุกรม ^๕ให้ใช้โดยอนุโลม ^๕ดังนี้

๑. หนังสือถึง ^๕สมเด็จพระสังฆราชเจ้า ^๕ให้คัดคำว่า
 “จาก ” และ “ถึง ” ^๕ใช้ศัพท์ตามฐานานุกรม ^๕เป็นต้นว่า
 “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ^๕ขอประทานกราบทูล
 สมเด็จพระสังฆราชเจ้า ^๕ทราบบ้างพระบาท ” ^๕และใช้คำลงท้ายว่า
 “ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้า ฯ ”

๒. คำลงท้ายที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่คณะสงฆ์ ^๕ให้ใช้ด้วย
 ความเคารวเป็นพิเศษ ^๕ดังนี้

สมเด็จพระราชาคณะ ^๕ใช้ว่า ^๕นมัสการมาด้วยความ
 เคารพอย่างยิ่ง

๑๕

พระราชคณະ ไซว่า นมัสการมาด้วยความ
เคารพอย่างสูง
นอกจากนี้ ,. นมัสการมาด้วยความ
เคารพ

เรื่อง สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ประธานกรรมการ
มหาเถรสมาคม ปัญหาการคณะสงฆ์แทนพระองค์สมเด็จพระ
สังฆราชเจ้า เห็นชอบด้วยแล้ว.

กระทรวงธรรมการ

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๙

(ลงนาม) สุนทรวิศิษฐาการ

สังฆการแทนรัฐมนตรี

๒๐

แบบ ๑

วัด.....

..... กุมภาพันธ์ ๒๕๗๗

เรื่อง ส่งรายการสร้างศาลาการเปรียญเพิ่มเติม

จาก เจ้าอาวาสวัด.....

ถึง เลขาธิการกรมธรรมการ

ตามที่ขอให้อาตมาภาพทำรายการสร้างศาลาการเปรียญ
ส่งเพิ่มเติมมาอีกนั้น ได้ส่งมาพร้อมหนังสือแนบแล้ว.

เจริญพร

หมายเหตุ - ตำแหน่งใดที่นามไม่ต้องลง เว้นแต่ถ้ามอบให้ผู้อื่น
เซ็นแทน ต้องลงว่า “ลงนามแทน”

๒๑

แบบ ๒

วัด.....

..... กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง.....

จาก เจ้าคณะมณฑลนครราชสีมา

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

เจริญพร

หมายเหตุ - ตำแหน่งใดนามไม่ต้องตั้ง เว้นแต่ถ้ามอบให้ผู้อื่น
เช่นแทน ให้ลงตำแหน่งว่า “ตงนามแทน”

หมายเหตุ

ในแบบเรียนจดหมายราชการ นี้

๑. คำว่า “ดำนะ” ที่อยู่บนหัวกระดาษซ้ายมือเหนือเลขที่ของหนังสือ หมายความว่าหนังสือฉบับนั้น เป็นเพียงดำนา ไม่ใช่ฉบับหนังสือราชการตัวจริง ต้นฉบับหนังสือราชการตัวจริง ไม่มีคำว่า “ดำนะ” นี้
- อนึ่ง ดำนะหนังสือราชการที่เจ้าหน้าที่รับรองถูกต้องของหนังสือว่าเป็นเล่มต้นฉบับแท้จริง
๒. คำ “ตงนาม” หน้านามผู้ตงชื่อในหนังสือราชการนั้น ใช้เมื่อหนังสือฉบับนั้นเป็นดำนา และลายชื่อนามนั้นไม่ใช่ลายมือชื่อของแท้จริงของผู้ตน ต้นฉบับหนังสือราชการตัวจริงไม่มีคำว่า “ตงนาม” หน้าลายมือชื่อ
๓. หนังสือราชการที่มีตราครุฑ (แดง) เป็นตัวอย่างต้นฉบับจดหมายราชการ ส่วนหนังสือราชการอื่น ๆ ในแบบเรียนนี้เป็นดำนา.

(สำเนา)

ที่ ข. ๕๔๕๔/๒๕๗๗

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๒ กันยายน ๒๕๗๐

เรื่อง การขึ้นราชทินนาม

จาก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาดังมีมติว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า “ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย สถานันดรศักดิ์โดยกำเนิดก็ดี โดยแต่งตั้งก็ดี หรือโดยประการอื่นใดก็ดี ไม่กระทำให้เกิดเอกลัทธิอย่างใดเลย”

กาตดัณัณั ทางการปกคักไต้ดการแตงตงสถานันดรศักดิ์แล้ว การแตงตงบรรจุบุคคลเข้ารับตำแหน่งต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ก็ได้คำนึงถึงสถานันดรศักดิ์แห่งบุคคลที่จะแตงตงบรรจุตำแหน่งต่าง ๆ นั้นไม่ ทางการพิจารณาแต่คุณวุฒิ ความสามารถซึ่งเหมาะแก่ตำแหน่งหน้าที่เป็นสำคัญ ฉะนั้นเวทธานตามกระทรวง

ทบวงกรมต่าง ๆ จึงมีผู้บรรดาศักดิ์สูงกว่าอยู่ในบังคับบัญชา
ของผู้บรรดาศักดิ์ต่ำกว่า

เมื่อการเป็นเช่นนี้ ย่อมกระทำให้กระทบความรุดกอยู่ เนื่อง
ด้วยเป็นการผิดแปลกจากที่เป็นมาแต่ก่อน ๆ แต่ขอไม่ลงตาม
อาจจะบรรเทาได้ ด้วยวิธีใช้นามโดยงดการลงบรรดาศักดิ์
เลย คงเช่นแต่ราชทินนามเท่านั้น เช่น “พระยาเดชาธิบดี” ก็
เช่นเพียง “เดชาธิบดี” เท่านั้น หรือ “ชนราชเดชา” ก็เช่นเพียง
“ราชเดชา” เท่านั้น เมื่อทางราชการนิยมใช้ดังนี้แล้วก็เป็นประการ
หนึ่งใน การปรับปรุงใน การใช้นามฐานันดรศักดิ์ของข้าราชการ
ต่าง ๆ ไม่ให้เห็นความแตกต่างดังตัวอักษร

การใช้นามดังกล่าวนี้ ตั้งแต่สมัยก่อนมาจนบัดนี้ เจ้านาย
และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ก็นิยมกันเป็นแบบอย่าง มาช้านานแล้ว
จึงเป็นการสมควรที่จะอนุโลมใช้เป็นการทั่วไป แต่ทว่าผู้ใด
มีความประสงค์จะใช้นามบรรดาศักดิ์ควบกับราชทินนาม เช่นเช่นว่า
“พระยาเดชาธิบดี” หรือ “ชนราชเดชา” ตามเดิม ก็คงให้เช่นได้

โดยที่การกระทำดังกล่าวนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีที่เคย
ปฏิบัติมา จึงได้เสนอคนไปเพื่อรับการพิจารณาจากคณะผู้สำเร็จ
ราชการแทนพระองค์อีกชั้นหนึ่ง

๒๖

บัดนี้ คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ได้ลงมติเห็นชอบ
ด้วยตามความเห็นที่เสนอไปนั้นแล้ว
จึงแจ้งมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม).....

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ลงนามแทน

(สำเนา)

ที่ ข. ๕๖๐๘/๒๔๘๐

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๐

เรื่อง วันหยุดราชการ และตกแต่งในงานฉลองรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๔๘๐

จาก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาดังมติเมื่อวันที่ ๑๗
เดือนธันวาคมว่าในงานฉลองรัฐธรรมนูญสำหรับปี ให้ปฏิบัติอย่าง
เช่นปี พ.ศ. ๒๔๗๙ กล่าวคือ ให้หยุดราชการ ๓ วัน คือ
วันที่ ๙, ๑๐ และ ๑๑ ธันวาคม ส่วนการตกแต่งนั้น ให้ตกแต่ง
ธงทิว ๓ วันเท่าวันหยุดราชการ แต่เฉพาะพระบรมมหาราชวัง
วังปารวส์วัน และพระที่นั่งอนันตสมาคม ให้ตกแต่งธงทิวและ
โคมไฟด้วยทั้ง ๓ วัน.

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และได้แจ้งให้คณะกรรมการจังหวัด
ต่าง ๆ ทราบแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม).....

ที่ น. ๓๔๑๔๐/๒๔๘๐

กระทรวงธรรมการ

๑๗ กันยายน ๒๔๘๐

เรื่อง ขอให้วันเดออกคังเป็นวันหยุดราชการทั่วไป

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ถึง เจ้าธิการคณะรัฐมนตรี

เนื่องด้วยวันเดออกคังผู้แทนราษฎรเป็นวันสำคัญแห่งชาติ
วันหนึ่ง ชาวสยามผู้มั่งคั่งยากจนเดออกคังผู้แทนราษฎรทุกคน
ควรจะได้ใช้สิทธิของตนโดยเต็มภาคภูมิ เพื่อประโยชน์ในการ
เลือกคัง ผู้ที่ตนจะมอบความไว้วางใจให้ใช้อำนาจอธิปไตยแทน
บรรดาผู้มั่งคั่งยากจนเดออกคังจำนวนไม่น้อยเป็นข้าราชการ
ประจำการ และ พนักงาน หรือ ลูกจ้าง ของรัฐบาล แม้ทางราชการ
กำหนดวันอาทิตย์เป็นวันที่จะไป ออกเดออกคังลงคะแนนเลือกคังผู้แทน
ราษฎร เพื่อให้การเป็นไปตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการ

เลือกตั้งแล้วก็ดี แต่ในทุกกรณีก็ยังไม่เป็นความสะดวกแก่บรรดา
ผู้มีสิทธิออกเสียงเหล่านั้นทีเดียวนัก

โดยที่วันเลือกตั้ง เป็นวันที่ชาวสยามทุกคน มีส่วนได้เสีย
ร่วมกันอยู่ด้วยทั้งหมดดังนี้ จึงเห็นสมควรที่รัฐบาลจะอนุญาต
ให้วันเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็นวันหยุดราชการทั่วไปเสียวันหนึ่ง
ทุกคราวที่มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร

อนึ่ง หากข้อเสนอดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ไม่ได้รับความ
เห็นชอบด้วย กระทรวงธรรมการก็ใคร่ขออนุมัติเฉพาะการ
เลือกตั้งคราวที่จะถึงนี้ สำหรับโรงเรียนที่มีวันหยุดเรียนประจำ
สัปดาห์ในวันธรรมสวนะ ให้ได้หยุดทั่วกันเป็นพิเศษวันหนึ่ง
เพื่อเหตุ ๒ ประการ คือ

๑. ให้ครูประชาบาล ซึ่ง ส่วนมาก เป็นผู้ มี สิทธิ ออกเสียง
ได้ไปยังหน่วยลงคะแนนเพื่อลงบัตรออกเสียง ถ้าโรงเรียนไม่
ได้หยุดในวันนั้น หากสถานที่ลงหน่วยลงคะแนนอยู่ใกล้โรงเรียน
ครูก็ไม่เสียเวลามากนัก ถ้าอยู่ไกล (โดยมาก) ก็จะต้องเสีย
เวลาไม่น้อยกว่าครึ่งวัน ซึ่งเรียนทั้งวันไม่มีการสอน ก็จะเป็น
ทางให้นักเรียนก่อความยุ่งยากขึ้น ยิ่งกว่านั้น ครูประชาบาล

บางคนอาจถูกแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจคะแนน หรือได้มี
คะแนนก็ได้

๒. เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กนักเรียนได้เข้าบ้าน โดย
บิดามารดา หรือญาติพี่น้องจะได้ไปลงคะแนนเสียงยังหน่วยลง
คะแนนได้สะดวก ซึ่งมีฉะนั้น ในครัวเรือนหนึ่งอาจมีผู้ออกเสียง
เช่นบิดา หรือมารดาไปลงคะแนนเพียงคนเดียวเท่านั้น

นอกจากนี้ ในบางแห่งอาจต้องใช้โรงเรียนเป็นสถานที่
ลงหน่วยลงคะแนนด้วย ซึ่งจำเป็นจะต้องหยดเช่นเดียวกัน
ทั้งนี้ ขอเสนอเพื่อคณะกรรมการได้พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(สำเนา)

ที่ ร. ๒๒๓๖/๒๕๘๐

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕ กันยายน ๒๕๘๐

เรื่อง ขอให้เลื่อนเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็นวันหยุดราชการทั่วไป

จาก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

หนังสือที่ น. ๓๔๑๕๐/๒๕๘๐ ลงวันที่ ๑๗ เดือนนี้ ว่าวันเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็นวันสำคัญของคนหนึ่ง ชาวสยามผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรทุกคน ควรจะได้ใช้สิทธิของตนโดยเต็มภาคภูมิ เพื่อประโยชน์ในการคัดเลือกผู้แทนจะมอบความไว้วางใจให้อำนาจอธิปไตย จึงเห็นสมควรที่รัฐบาลจะอนุญาตให้วันเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็นวันหยุดราชการทั่วไปเสียวันหนึ่ง แต่ถ้าไม่ได้รับความเห็นชอบด้วย ก็ขออนมติคณะแพะการเลือกตั้งคราวที่จะถึงนี้ สำหรับโรงเรียนที่มณฑลเขตเรียนประจำตำบลให้ในวันธรรมสวนะให้ได้หยุดพักเป็นพิเศษวันหนึ่ง

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาตมตเมื่อวันที่ ๒๒ เดือนนี้ว่า เนื่องในวันเลือกตั้งผู้แทนราษฎรคราวที่จะถึงนี้ ตรงกับวัน

(ลงนาม) _____

(สำเนา)

ที่ ช. ๒๕๕๑๘/๒๕๖๕

กระทรวงการคลัง

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง วางระเบียบในเรื่องชนบทปดอม

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ

ขอขกเคิกระเบียบปฏิบัติในเรื่องชนบทปดอมตามหนังสือ
ของกระทรวงการคลังที่ ช. ๒๕๕๑๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน
๒๕๖๕ และใช้ความคืบไปเป็นระเบียบปฏิบัติแทน

“ด้วยมีเรื่องปรากฏว่า มีผู้นำชนบทปดอมไปใช้ในที่
ทำการของรัฐบาลอยู่เสมอ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจพบก็ทำเครื่องหมาย
ขีดฆ่าแต่คงว่าเป็น ชนบทปดอมด้วยขีดไว้ แต่ผู้ถือชนบท
ปดอมบางรายขอรับชนบทปดอมคนอื่น เพื่อจะได้นำไปต่อว่า
ผู้ที่ไม่ให้เขา มา พฤติการณ์ดังนี้ เป็นทางทำให้ชนบทปดอม
ซึ่งควรจะต้องถูกริบตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๒๐๗
กดับตกไปอยู่ในความครอบครองของเอกชนอีก

กระทรวงการคลังเห็นสมควรวางระเบียบปฏิบัติในเรื่องนี้
เช่นใด ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อเจ้าพนักงาน ตรวจพบ ธนบัตรปลอม ซึ่งมีอยู่ใน
หน้าที่ ก็ให้หาเครื่องหมายขีดฆ่าและยึดไว้

๒. ถ้าเจ้าพนักงานได้รับธนบัตรปลอม ในขณะที่ยัง
ปรากฏตัวผู้ใช้ ก็ให้ขีดฆ่าและยึดธนบัตรปลอมไว้ในเมื่อผู้
ใช้ยินยอม แต่ถ้าผู้ไม่ยินยอมก็ให้จัดส่งธนบัตรปลอมนั้นไปยัง
เจ้าหน้าที่สอบสวน (ตำรวจ หรืออำเภอ ซึ่งมีหน้าที่ในทางคดี)
เพื่อดำเนินการต่อไป

๓. แม้ผู้จะใช้จะยินยอมให้เจ้าพนักงาน ขีดฆ่าและยึดไว้
แต่ถ้าปรากฏว่าผู้ใช้ได้ใช้โดยรู้ว่ายี่สิบธนบัตรปลอม ก็ให้เจ้า
พนักงานส่งธนบัตรปลอมนั้นไปยังเจ้าหน้าที่สอบสวน พร้อม
ด้วยหลักฐาน

๔. ธนบัตรปลอมที่เจ้าพนักงาน ขีดฆ่าและยึดไว้โดยยัง
มีปรากฏในการกระทำความผิด ถ้าผู้ถือธนบัตรปลอมประสงค์จะขอ
เพื่อต่อว่าแก่ผู้ที่ได้ให้มา ก็ให้เจ้าพนักงานอนุญาตให้ผู้ใด
ทำการ (ภายในเวลาซึ่งแต่เจ้าพนักงานจะกำหนดให้)

๕. ชนบัตรปลอมที่เจ้าพนักงานตรวจ และยึดไว้โดยมิ
ปรากฏความผิดแต่อย่างใดแล้ว ก็ให้จัดตั้งชนบัตรปลอมนั้น
ไปยังกรมคลังต่อไป

ทั้งนี้ขอได้โปรดแจ้งให้กรมกองต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวง
มหาดไทย และถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป และได้แจ้งให้จังหวัด
ต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว”

ขอแสดงความนับถืออย่างย้ง
(ลงนาม).....

รัฐมนตรีช่วยว่าการลงนามแทน

(สำเนา)

ที่ ท. ๔๘๐๘/๒๕๗๘

กระทรวงการต่างประเทศ

๒๐ สิงหาคม ๒๕๗๘

เรื่อง ยกเว้นเงินค่าธรรมเนียมหนังสือเดินทาง

จาก ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ถึง ปลัดกระทรวงธรรมการ

ตามหนังสือกระทรวงการต่างประเทศที่ ง. ๗๔/๑๖๐๓๘
 ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๗๘ แจ้งระเบียบการเก็บเงินค่าธรรมเนียม
 หนังสือเดินทางแก่ข้าราชการ หรือนักเรียนซึ่งกระทรวงทบวง
 กรมต่าง ๆ จัดส่งออกไปต่างประเทศ คงยกเว้นค่าธรรมเนียม
 เฉพาะข้าราชการเดินทางไปหน้าที่ราชการ ซึ่งเข้าเกณฑ์จะได้รับ
 หนังสือเดินทางทด ตั้งความแจ้งอยู่แล้ว

มาบัดนี้ กระทรวงการต่างประเทศคำนึงเห็นว่า ข้าราชการ
 หรือนักเรียนซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จัดส่งไป ก็เพื่อ
 ประโยชน์ของราชการส่วนรวม ดังนั้นควรจะได้เก็บค่าธรรมเนียม
 ออกหนังสือเดินทาง หรือต่ออายุหนังสือเดินทางแก่บรรดา
 ข้าราชการ หรือนักเรียนรัฐบาลที่เดินทางไปต่างประเทศ ในหน้าที่

๓๗

ราชการหรือศึกษา แต่สำหรับพระภิกษุณี ก็นั่งถ้อยเทศ
เท่ากับเอกราชธรรมดา และกระทรวงการต่างประเทศเรียก
เก็บค่าธรรมเนียมตามเดิม

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ร. ๒๕๕๘/๒๔๗๘

กระทรวงเศรษฐกิจการ

๑๘ ตุลาคม ๒๔๗๘

เรื่อง ให้เรียก ว่าจ้าง กรรมกรไทยได้ จาก สำนักงาน จัดหางาน
ประจำท้องถิ่น

จาก ปลัดกระทรวงเศรษฐกิจการ

ถึง ปลัดกระทรวงธรรมการ

ด้วยตามหนังสือ กระทรวงเศรษฐกิจการที่ ๑๖๓/๒๔๓๓ ลง
วันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ขอให้กรมกองต่าง ๆ แห่ง
กระทรวงนี้ เมื่อประสงค์ที่จะใช้กรรมกรแล้ว ให้บอก ว่าจ้าง
กรรมกรไปยัง กอง กรรมกร แห่ง กรมพาณิชย์ กระทรวง
เศรษฐกิจการนั้น

บัดนี้ กระทรวงเศรษฐกิจการเห็นสมควรที่จะเพิ่มเติมสถานที่
บอก ว่าจ้าง กรรมกร เพิ่มขึ้น เพื่อ ความ สะดวก แก่ กระทรวง
ทบวงกรมต่าง ๆ ฉะนั้นต่อไปจึงขอเรียนให้ทราบว่า หากกรม
กองใด ๆ แห่งกระทรวงนี้ต้องการว่าจ้างกรรมกรแล้ว จะบอก
ไปยังที่ว่าการอำเภอใด ๆ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ซึ่งใกล้
เคียงก็ได้ เพราะอำเภอในจังหวัดพระนคร และธนบุรี เป็นสำนักงาน

๓๕

จัดหางานประจำท้องถิ่น ซึ่งขึ้นอยู่กับกองกรรมากรกระทรวง
เศรษฐกิจ หวังว่า วิธีปฏิบัติการตามทักด้าวแล้ว คงจะให้
ความสะดวกรวดเร็วกว่ากระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เป็นอันมาก
จึงแจ้งมาเพื่อก่อเป็นหลักปฏิบัติการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม)

(สำเนา)

ที่ ข. ๗๙๗๐/๒๔๗๙

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๙

เรื่อง ขอรายการตัวเลขสถิติการศึกษาของกระทรวงธรรมการ

จาก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ถึง ปลัดกระทรวงธรรมการ

ด้วยกองประมวลสถิติพยากรณ์ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีความประสงค์จะได้ตัวเลขสถิติการศึกษาของกระทรวงธรรมการ กับจำนวนอารามวัดและพระสงฆ์พร้อมทั้งข้อสังเกตว่าด้วยการศึกษาประจำปี พ.ศ. ๒๔๗๙ ตามแบบซึ่งได้เคยปฏิบัติอยู่แล้ว

ฉะนั้น ถ้าเป็นการขัดข้องแล้ว ขอให้โปรดส่งเจ้าหน้าที่ให้กรอกตัวเลขตามรายการในแบบพิมพ์ต่าง ๆ ตั้งแต่หมายเลข ๑ ถึง ๑๖ กับแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในคำนำซึ่งได้แนบมาตามสมควร และถ้าในแบบใด รายการใด จะกรอกตัวเลขให้มีได้ด้วยเหตุใดขอทราบด้วย จะขอบคุนมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ๕๕๓๓๓/๒๕๗๘

กระทรวงธรรมการ

๓๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๘

เรื่อง ขอให้กรอกข้อความสำคัญตามรายการในแบบพิมพ์

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง อธิบดีกรมธรรมการ

ด้วยได้รับหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า กอง
ประมวลกฎหมายอาญา กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีความ
ประสงค์จะได้ข้อความสำคัญจำนวนอารามและพระสงฆ์ ประจำปี
พุทธศักราช ๒๕๗๘ ตามแบบซึ่งเคยปฏิบัติอยู่แล้ว จึงเรียน
มาเพื่อขอได้โปรดให้เจ้าหน้าที่กรอกข้อความตามรายการในแบบ
พิมพ์ซึ่งได้ส่งมาพร้อมกับหนังสือนี้ และขอได้โปรดส่งคืนโดย
ด่วนด้วย เพื่อจะได้ส่งไปให้กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

ที่ ๕๕๓๓๒/๒๕๗๗

กระทรวงธรรมการ

๓๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๗

เรื่อง ขอให้กรอกตัวเลขสถิติตามรายการในแบบพิมพ์

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ด้วยได้รับหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า กอง
ประมวลสถิติพยากรณ์ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีความ
ประสงค์จะได้ตัวเลขสถิติการศึกษาของกระทรวงธรรมการ และ
ข้อสังเกตว่าด้วยการศึกษาประจำปีพหุศักราช ๒๕๗๗ ตาม
แบบซึ่งเคยปฏิบัติอยู่แล้ว จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดให้เจ้าหน้าที่
กรอกตัวเลขตามรายการในแบบพิมพ์ต่าง ๆ ดังแต่หมายเลข ๑
ถึง ๓๕ กับแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในคำนำซึ่งได้ส่งมาพร้อมกับ
หนังสือตามสมควร และขอได้โปรดส่งคืนโดยด่วนด้วย เพื่อ
จะได้ส่งไปให้กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

.....

๕๓

(สำเนา)

ที่ ๕๕๕๐/๒๕๖๕

กระทรวงธรรมการ

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง กรอกตัวเลขสถิติตามรายการในแบบพิมพ์

จาก อธิบดีกรมธรรมการ

ถึง ปลัดกระทรวงธรรมการ

หนังสือที่ ๕๕๓๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ เดือน

ให้กรมธรรมการกรอกตัวเลขตามรายการในแบบพิมพ์ ซึ่งได้

ส่งไปพร้อมกันนี้ ได้ให้เจ้าหน้าที่กรอกตัวเลขเสร็จแล้ว จึง

ขอส่งมาพร้อมหนังสือ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

หัวหน้ากองศาสน์นิตยการแทน

๔๔

(สำเนา)

ที่ ๒๓๗๐๘/๒๕๗๕

กระทรวงธรรมการ

๒๗ มีนาคม ๒๕๗๕

เรื่อง ขอให้ส่งคดีคดีตามรายการในแบบพิมพ์

จาก หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการ
ถึง เลขาธิการกรมศึกษาธิการ
หนังสือที่ ๕๕๑๓๒/๒๕๗๕ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ค.ศ.
ถึงอธิบดีกรมศึกษาธิการ ขอให้เจ้าหน้าที่กรอกคดีคดีตามรายการ
ในแบบพิมพ์ต่าง ๆ ดังแต่หมายเลข ๑ ถึงเลข ๑๕ กับแก้ไข
เพิ่มเติมข้อความในคำนำ ตามความประสงค์ของกองประมวล
สถิติพยากรณ์ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนั้น ขอให้โปรด
รับส่งไปให้ด้วย เพราะกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เตือนมา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ๑๐๔๖๐/๒๕๖๐

กระทรวงธรรมการ

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ตั้งตัวเดชดลิต

จาก เชนาการกรวมคึกษาธิการ

ถึง หัวหน้ากองกลางสำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการ

หนังสือที่ ๖๓๗๐๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ศกก่อน

เดือนให้ตั้งตัวเดชดลิตการคึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามรายการใน

แบบพิมพ์น บดนเคจกการกรอกเดจจเดจ ตั้งแต่ Table V

ถึง Table XIV จังตั้งมาพร้อมกบหนังสือ ส่วนคำนำการ

คึกษาและ Table I ถึง Table IV นนกาตั้งพิจารณาอยู่และจะได้

จัดการตั้งมาให้ภายหลัง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

๔๖

(สำเนา)

ที่ พ. ๑๑๗๖/๒๕๕๐

กระทรวงธรรมการ

๓ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง ตั้งรายการตัวเลขสถิติการศึกษาของกระทรวงธรรมการ

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

หนังสือที่ ข. ๗๕๗๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์

ศกก่อน ขอให้กระทรวงธรรมการกรอกตัวเลขตามรายการในแบบ
พิมพ์ต่าง ๆ ตั้งแต่หมายเลข ๑ ถึง ๓๖ กับขอให้แก้ไขเพิ่มเติม
ข้อความในคำนำด้วยนั้น ได้รับแล้ว ขอส่งรายการตั้งแต่หมายเลข
๕ ถึง ๓๖ มาพร้อมหนังสือนี้ ส่วนคำนำกับรายการตั้งแต่
๑ ถึง ๔ จะได้นำมาภายหลัง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

หมายเหตุ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นปลัดกระทรวงแห่ง
สำนักงานรัฐมนตรีด้วย.

๔๓

(สำเนา)

ที่ น. ๓๗๔๖๖/๒๔๘๐

กระทรวงธรรมการ

๓๐ มิถุนายน ๒๔๘๐

เรื่อง รายงานตัวเลขสถิติการศึกษาของกระทรวงธรรมการ

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามหนังสือกระทรวงธรรมการที่ ๓๓๗๑๖/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ศกนี้ ดังรายงานตัวเลขสถิติการศึกษาของกระทรวงธรรมการมา และว่าคำนำกับรายการ ตั้งแต่หมายเหตุ ๑ ถึง ๔ จะได้จัดส่งมาภายหลัง ได้จัดส่งคำนำมาพร้อมหนังสือแนบ ส่วนรายการหมายเหตุ ๑ ถึง ๔ จะต้องสำรวจจากโรงเรียนราษฎร์ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับเดิม ไม่มีอำนาจบังคับให้โรงเรียนราษฎร์ส่งรายการสำรวจ แต่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับใหม่ทำได้ ฉะนั้นถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงแบบรายการสำรวจเหล่านี้ กระทรวงธรรมการได้จัดสำรวจสำหรับ พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ข. ๒๒๖๔/๒๔๗๙

สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๒๙ มกราคม ๒๔๗๙

เรื่อง ตั้งมติชดพระมหา ป. เพ็ญพิจารณา

จาก เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ถึง เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ด้วยได้รับมติชดของพระมหา ป. ดงวันที่ ๑๒ เดือน
 แจ้งว่าได้สร้างโรงเรียนประชาบาลชน ๑ หตง ที่วัดควนหลัง
 ตำบลควนหลัง อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสงขลา และจะทำพิธี
 เปิดในเดือนเมษายน ๒๔๘๐ จึงขอรับนายกรัฐมนตรี ๑ รูป
 ดำหรับประดับโรงเรียน ความพิสดารปรากฏตามมติชดที่ส่งมา
 พร้อมกันนี้ขอเพื่อขอให้กระทรวงธรรมการพิจารณาว่า
 สมควรจะให้หรือไม่ แล้วขอทราบผลพร้อมทั้งส่งเรื่องคืนด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

ที่ ๕๑๙๔๐/๒๔๗๗

กระทรวงธรรมการ

๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๗

เรื่อง ขอรับเรื่องราวของโรงเรียนประชาบาล 'มหานายกททิศ'
จาก เดชานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
ถึง กรรมการจังหวัดสงขลา

ด้วยเดชานุการนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องราวของ พระ
มหา ป. ขอรุณนายกรัฐมนตรี ๑ รูป สำหรับประดับโรงเรียน
ประชาบาลชื่อ 'มหานายกททิศ' ซึ่งได้สร้างใหม่ทั่วควนหลัง
ตำบลควนหลัง อำเภอหาดใหญ่ และได้เปิดทำการสอนใน
เดือนเมษายน ศกหน้า ไปให้กระทรวงธรรมการพิจารณาว่า
สมควรจะให้ปนายกรัฐมนตรีแก่โรงเรียนประชาบาลดังที่พระ
มหาป. ร้องขอนั้นหรือไม่ ฉะนั้นจึงใคร่ขอทราบรายการก่อสร้าง
โรงเรียนที่กล่าวนามมาแต่นั้นโดยละเอียด พร้อมทั้งเรื่องราว
ประกอบ เพื่อพิจารณาขแจ้งเดชานุการนายกรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๕๐

(สำเนา)

ที่ ๗๗๓๗/๒๔๗๘

แผนกกรรมการจังหวัดสงขลา

๒๖ มีนาคม ๒๔๗๘

เรื่อง โรงเรียนประชาบาล 'มหานายกอุทิศ'

จาก กรรมการจังหวัดสงขลา

ถึง เดชานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

หนังสือที่ ๕๔๔๐/๒๔๗๘ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ต้อง
การทรวรายการก่อสร้างโรงเรียนประชาบาล 'มหานายกอุทิศ'
พร้อมทั้งเรื่องราวประกอบด้วยนี้ ข้าพเจ้าขอตั้งมติของพระ
มหา ป. ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ศกนี้ ซึ่งตอบการสอบสวน
ของคณะกรรมการอำเภอหาดใหญ่ พร้อมด้วยรายการก่อสร้าง
มาพร้อมหนังสือแนบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

(สำเนา)

ท ๒๐.๙/๒๕๙๐

กระทรวงธรรมการ

๘ เมษายน ๒๕๙๐

เรื่อง พระมหา ป. ขอรุณนัยกรัฐมนตรี

จาก เสนาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ถึง เสนาธิการนายกรัฐมนตร

หนังสือที่ ข. ๒๒๖๔/๒๕๙๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๙๐

ถึงลิตพิริมา มหา ป. ขอรุณนัยกรัฐมนตรี ๑ รูป เพื่อประทับ
 โรงเรียนประชาบาลที่ใดก็ได้ร่างขึ้น ไปเพื่อกระทรวงธรรมการ
 พิจารณาว่าสมควรจะให้หรือไม่นั้น ได้ดัดแปลงพิจารณา
 แล้ว เห็นว่าเพื่อสนองศรัทธาของ ผู้บำเพ็ญ กศศ. ดำรง
 ประโยชน์ยิ่งขึ้นต่อไป สมควรให้รัฐมนตรีแก่พระ
 มหา ป. เพื่อประทับโรงเรียนประชาบาล มหานครอุททิศ
 ในใต้

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบพร้อมทั้งส่งเรื่องคนมาด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

หัวหน้าแผนกตรวจสอบเรื่องราวและความเห็น

ลงนามแทน

๕๒

(สำเนา)

ที่ ๕๓๓๔/๒๕๕๐

กระทรวงธรรมการ

๓๐ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอให้ช่วยเผยแพร่แผนที่ซึ่งกรมแผนที่ได้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ด้วยกระทรวงกลาโหมขอให้ช่วยเผยแพร่แผนที่ซึ่งกรมแผนที่ได้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่ ขอได้โปรดแจ้งให้ข้าราชการในกรมชั้น ตลอดจนโรงเรียนให้ทราบทั่วกัน ได้ตั้งแผนที่ชนิดแผ่นไม้แผ่นเล็ก ชนิดแผ่นแผ่นเล็ก และชนิดแผ่นแผ่นเล็กติดกรอบไม้ขนาดอย่างละ ๔ แผ่น รวม ๑๒ แผ่น มาพร้อมหนังสือด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงลงนามแทน

ด้วย

ที่ ๕๐๘๓๗/๒๕๖๕

กระทรวงธรรมการ

๒๗ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง แผนที่ยาม

จาก อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ถึง เจ้ากรมแผนที่กระทรวงกลาโหม

เนื่องจากหนังสือเดิขานการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ว่า กระทรวงธรรมการ
ได้ให้เจ้าหน้าที่ช่วยจัดการเผยแพร่แผนที่สยามให้โรงเรียนต่าง ๆ
ทั่วทุก บัดนี้โรงเรียนรัฐบาลต่าง ๆ ประสงค์จะขอแผนที่
ไว้ใช้ประกอบการสอนในโรงเรียน รวมด้วยกันเป็นจำนวน
มากชุด จึงขอทราบว่ ราชขอเป็นจำนวนมาก ๆ เช่น ๒๐ ชุด
ขึ้นไป กรมแผนที่จะตรวจราคาได้เพียงไรบ้าง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ผู้ช่วยอธิบดีตงนามแทน

๕๕

กรมแผนที่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่กรมศึกษาธิการ
จะช่วยพิจารณาขอแผนที่กรมแผนที่ราชชนนี ไปเผยแพร่แก่
นักเรียนให้ทราบประวัติ และเขตภูมิประเทศ อันเป็นที่ยกย่องของ
เรา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม)

(สำเนา)

ที่ ข. ๓๖๓/๒๔๘๐

แผนกกรรมการจังหวัดพิษณุโลก

๘ เมษายน ๒๔๘๐

เรื่อง ขอเชิญทำพิธีเปิดโรงเรียนประชาบาลอำเภอเมืองนครไทย

จาก คณะกรรมการจังหวัดพิษณุโลก

ถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ตามที่กระทรวงธรรมการอนุญาตงบประมาณการจรร ใน พ.ศ. ๒๔๗๘ ให้สร้างโรงเรียนประชาบาลตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครไทยนั้น บัดนี้จังหวัดได้จัดการปลูกสร้างเสร็จแล้ว และกำหนดจะทำการพิธีเปิดให้ใช้เป็นสถานที่เล่าเรียนในวันที่ ๒๑ เมษายน ศกนี้ อำเภอเมืองนครไทยได้ตั้งแต่วินิจฉัยการประถมศึกษา มาจนบัดนี้ ยังหาเคยมีเจ้าหน้าที่ในกระทรวงไปตรวจการถึงท้องที่อำเภอใดเลย ฉะนั้น ในโอกาสที่ได้สร้างโรงเรียนถาวรขึ้นครั้งแรกเช่นนี้ เพื่อความรื่นรมย์ยินดี และเป็นเกียรติยศแก่เจ้าหน้าที่จัดการศึกษาและประชาชนในท้องถิ่นนั้น จึงใคร่ขอเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ในกระทรวง ได้กรุณาไปทำการพิธีเปิดโรงเรียนแห่งนี้ ดังครุรงหนึ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม).....

๕๗

(สำเนา)

ที่ ๑๓๔๒/๒๔๘๐

กระทรวงธรรมการ

๑๒ เมษายน ๒๔๘๐

เรื่อง การเปิดโรงเรียนประชาบาล อำเภอเมืองนครไทย

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดพิษณุโลก

หนังสือที่ ข. ๑๖๓/๒๔๘๐

ถึงวันที่ ๘ เมษายน ค.ศ.

เชิญข้าพเจ้ามาทำพิธีเปิดโรงเรียนประชาบาล ตำบลในเมือง

อำเภอเมืองนครไทย กำหนดในวันที่ ๒๑ เดือน ความละเอียด

ทราบแล้ว

ในการเปิดโรงเรียนครั้งนี้ ข้าพเจ้าใคร่จะมาร่วมงานด้วย

ตนเอง หากแต่ในเดือนเมษายนนี้ ข้าพเจ้าไม่อาจจะไปได้

ต่างจังหวัดได้ เพราะติดการสอบไล่แก่นักเรียนนายเรือตลอดทั้งเดือน

จึงได้ให้..... เสนอการรัฐมนตรีมาประกอบ

พิธีแทนข้าพเจ้า และขอโอกาส..... ขวัญพรให้โรงเรียน

ประชาบาลแห่งจังหวัดน่านดำรง ตำแหน่งสถานศึกษา อันจะ

อำนวยประโยชน์แก่บรรดาบุตรภคธิดา ที่ได้มารับการอบรม

บ่มนิสัย เป็นศรีสง่าแก่ท้องถิ่นสืบไป ชั่วกาลนาน

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

๕๘

(สำเนา)

ที่ ๒๓๐/๒๕๖๕

แผนกกรรมการจังหวัดมหาสารคาม

๑๔ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขบวนการอำเภอดาอูปัดมบ

จาก คณะกรรมการจังหวัดมหาสารคาม

ถึง ปลัดกระทรวงกรรมการ

ได้รับหนังสือคณะกรรมการอำเภอดาอูปัดมบ จังหวัดมหา-

สารคามที่ ๑๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓ เดือนธันวาคม ข. ขบวนการ

อำเภอดาอูปัดมบ ขอดาอูปัดมบกำหนด ๓๕ วัน

จังหวัดได้ทราวจพิจารณาอนุญาตแล้ว จึงได้ส่งใบลาของ

ข. ข. พร้อมด้วยรายวันบรรณาการมาเรียนพร้อมกับหนังสือ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

ที่ ๒๙๑๒/๒๕๖๕

กระทรวงธรรมการ

๒๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง อนุญาตให้ชน ช. ถาอปล่มบท

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดมหาสารคาม

หนังสือที่ ๒๓๐/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๔ เมษายน ศกฉว

ชน ช. กรรมการอำเภอห้วยบง ขอถวายตราขกวร เพื่อปล่มบท
มีกำหนด ๑๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายนศกนเป็นต้นไป
จังหวัดได้อนุญาตแล้วอน อนุมัติ ส่วนเงินเดือนให้เบิกจ่ายตาม
ระเบียบ.

ขอแสดงความนับถอ

หัวหน้ากองกลางดงนามแทน

(สำเนา)

ด่วน

ที่ ๙๔๓๗/๒๔๙๐

กระทรวงธรรมการ

๒๑ พฤษภาคม ๒๔๙๐

เรื่อง ส่งประมวลศึกษาพิเศษ ภาค ๑ ตอนที่ ๑ ประมวลการ
ดئونชั้นประถมศึกษา

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดปทุมธานี

ตามหนังสือที่ ๓๖๙๔/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ค.ศ.
๑๙๔๗ ส่งประมวลศึกษาพิเศษ ภาค ๒ หลักสูตรชั้นต่าง ๆ มาให้ และแจ้ง
ว่าจะส่ง ประมวล ศึกษาพิเศษ มาให้ ภายหลังนั้น พร้อมกับ
หนังสือส่งประมวลศึกษาพิเศษ ภาค ๑ ตอนที่ ๑ ประมวล
การดئونชั้นประถมศึกษา ๑๓๕ ฉบับมาให้ ขอได้โปรดแจกแก่
เจ้าหน้าที่และโรงเรียนรัฐบาล, ประชาบาลหรือเทศบาล ตาม
บัญชีที่ส่งมาโดยหนังสือฉบับก่อน

ส่วน ประมวล การดئون ชั้นมัธยม เมื่อพิมพ์เสร็จจะส่งมา
ให้ภายหลัง.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงลงนามแทน

๖๑

(สำเนา)

ที่ ๑๖๐๓/๒๕๕๐

แผนกกรรมการจังหวัดปทุมธานี

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขอให้ส่งประมวลศึกษาพิเศษ ภาค ๑ ตอนที่ ๑ เพิ่มเติม

จาก คณะกรรมการจังหวัดปทุมธานี

ถึง ปลัดกระทรวงธรรมการ

ด้วยประมวลศึกษาพิเศษ ภาค ๑ ตอนที่ ๑ ประมวลการ
สอนชั้นประถมศึกษา ซึ่งส่งไปโดยหนังสือที่ ๕๔๓๗/๒๕๕๐ ตั้ง
วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ศกนั้น ขอเรียนว่าไม่พอแจก ขอได้โปรด
ส่งเพิ่มเติมไปอีก ๒๐ เล่ม

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)

๖๒

(สำเนา)

ที่ ๑๓๕๘๕/๒๔๘๐

กระทรวงธรรมการ

๑๒ มิถุนายน ๒๔๘๐

เรื่อง ขอประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาเพิ่มเติม

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดปทุมธานี

หนังสือที่ ๑๖๐๓/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ศกนี้

ขอประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาเพิ่มเติมอีก ๒๐ เด่ม โดย
แจ้งว่าไม่พอแจกหนังสือพิมพ์ในจำนวนจำกัด พอแจก
แก่เจ้าหน้าที่และโรงเรียนเท่านั้น และเท่าที่ส่งไปให้ครบถ้วน
ตามบัญชีสำรวจโรงเรียนแล้ว ถ้าจังหวัดต้องการอีก ก็ขอให้
แจ้งให้ทราบว่าจะแจกให้ใคร.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงลงนามแทน

(สำเนา)

ที่ ๒๗๑๔/๒๕๙๐

แผนกกรรมการจังหวัดปทุมธานี

๒๙ มิถุนายน ๒๕๙๐

เรื่อง ขอบพระมวตการสอนชั้นประถมศึกษาเพิ่มเติม

จาก คณะกรรมการจังหวัดปทุมธานี

ถึง ปลัดกระทรวงธรรมการ

หนังสือที่ ๑๓๙๕/๒๕๙๐ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ศกนี้ ว่า
 ที่จังหวัด ขอบพระมวตการสอน ชั้น ประถมศึกษาเพิ่มเติม ๒๐ เด่ม
 นั้น จังหวัดต้องการเพื่อแจกให้ใครให้ชี้แจงมานั้น ขอชี้แจงว่า
 หน่วยต่าง ๆ ที่สมควรได้รับแจกพระมวตการสอนมีดังนี้

๑. โรงเรียนประชาบาล ๓๐ โรงเรียน ๆ ละเด่ม รวม
๓๐ เด่ม
๒. โรงเรียนรัฐบาล ๔ โรงเรียน ๆ ละเด่ม รวม ๔ เด่ม
๓. โรงเรียนวัด ๕ โรงเรียน ๆ ละเด่ม รวม ๕ เด่ม
๔. โรงเรียนราษฎร์ ๕ โรงเรียน ๆ ละเด่ม รวม ๕ เด่ม
๕. โรงเรียนฝึกหัดครูชายประกาศนียบัตร ๒ โรงเรียน ๆ
ละเด่ม รวม ๒ เด่ม

๖๔

๖. แผนกกรรมการจังหวัด ๑ เด่ม

๗. แผนกกรรมการอำเภอ ๗ เด่ม

๘. สำหรับข้าหลวงประจำจังหวัด ๑ เด่ม

รวมทั้งสิ้นจาก ๑๓๕ เด่ม กระทรวงส่งไปให้ ๑๓๕ เด่ม

ขาด ๒๐ เด่ม ถ้าได้โปรดพิจารณาเห็นว่าสำหรับโรงเรียนราษฎร์

ไม่สมควรแจก ก็ขอได้โปรดคัดออกเสีย ๕ เด่ม คงส่งไป

๑๕ เด่ม

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม).....

๖๕

(สำเนา)

ที่ ๑๙๒๖๑/๒๔๙๐

กระทรวงธรรมการ

๙ กรกฎาคม ๒๔๙๐

เรื่อง ส่งประมวลการสอนชั้นประถมศึกษาเพิ่มเติม

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดปทุมธานี

หนังสือที่ ๒๗๑๔/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ค.ศ.

๒๔๙๐ เรื่อง ขอเบิกประมวลศึกษาพิเศษ ภาค ๓ ตอนที่ ๑

ประมวลการสอนชั้นประถมศึกษา ๒๐ ฉบับนั้น ได้ส่งมาพร้อม

หนังสือ ๑๕ ฉบับ ส่วนโรงเรียนราษฎรต้องหาเอง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงลงนามแทน

(สำเนา)

ที่ ช. ๕๘๕๒/๒๕๗๘

แผนกกรรมการจังหวัดนครปฐม

๒ กันยายน ๒๕๗๘

เรื่อง โอนเงินเข้าบัญชีค่าสนับสนุนกิจการ

จาก คณะกรรมการจังหวัดนครปฐม

ถึง ปลัดกระทรวงการ

หนังสือที่ ๑๗๓๘๘/๒๕๗๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๗๘

ให้จังหวัดจัดการโอนเงินรายได้ขององค์พระปฐมเจดีย์เข้าบัญชี
 ทางกรุงเทพ ฯ เป็นจำนวนเงิน ๑๕๐๐๐ บาท ความแจ้งอยู่แล้ว
 นั้น ข้าพเจ้าได้ให้เจ้าหน้าที่โอนเงิน ๑๕๐๐๐ บาท จากคลังจังหวัด
 นครปฐม เข้าบัญชีค่าสนับสนุนกิจการทางกรุงเทพ ฯ ตามคำแนะนำ
 โอนเงิน ซึ่งเรียนมาพร้อมกับหนังสือแนบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

ปลัดจังหวัด

หมายเหตุ เมื่อข้าหลวงประจำจังหวัดไม่อาจลงนามได้ กรรมการ
 จังหวัดอื่นผู้ลงนามแทน ต้องระบุตำแหน่งหน้าที่ด้วย

๖๗

(สำเนา)

ที่ ๒๒๙๕๓/๒๕๗๘

กระทรวงธรรมการ

๑๓ กันยายน ๒๕๗๘

เรื่อง ขอฝากเงินเข้าบัญชีรายวัน

จาก อธิบดีกรมธรรมการ

ถึง อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ด้วยคณะกรรมการจังหวัดนครปฐม แจ้งมายังกระทรวง
ธรรมการว่า ได้นำเงินรายได้ขององค์พระปฐมเจดีย์เป็นเงิน
๑๕๐๐๐ บาทส่งคลังจังหวัด โอนมาเข้าบัญชีค่าต้นส้มบัตินทาง
กรุงเทพ ฯ ตามใบสั่งที่ ๑/๑๓๒๐ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๗๘
แล้ว

เงินรายวัน ถ้ากรมบัญชีกลางได้รับแล้ว ขอให้จัดการฝาก
ธนาคารรายวันไว้ แล้วโปรดแจ้งวันฝากไปให้กรมธรรมการ
ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

๖๘

(สำเนา)

ที่ ๔๓๔๘/๒๕๗๘

กรมบัญชีกลาง

๓๘ กันยายน ๒๕๗๘

เรื่อง เงินฝากกองค้ำต้นตัมบค

จาก อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ถึง อธิบดีกรมการคลัง

ได้รับหนังสือกระทรวงการคลังที่ ๒๒๕๕๓/๒๕๗๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๘ เรื่อง เสนอขอเงินรายได้อธิบดีขององค์พระปฐมเจดีย์เป็นเงิน ๓๕๐๐๐ บาท ตั้งไว้ทางคลังจังหวัดนครปฐม โอนมาเข้าบัญชีค้ำต้นตัมบคทางกรุงเทพ ฯ ว่า เมื่อได้รับไว้แล้วขอให้ฝากเป็นเงินฝากรายวัน

เงินรายวันคลังจังหวัดได้รับไว้ถูกต้อง และกรมบัญชีกลางได้ลงทะเบียนเป็นเงินฝากรายวันให้ตั้งแต่วันที่ ๓๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๗๘ แล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ๒๖๖๐๘/๒๔๗๘

กระทรวงธรรมการ

๔ ตุลาคม ๒๔๗๘

เรื่อง เงินรายได้ขององค์พระปฐมเจดีย์

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง คณะกรรมการจังหวัดนครปฐม

หนังสือที่ ข. ๕๘๕๒/๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๔๗๘

ว่าได้นำเงินรายได้ขององค์พระปฐมเจดีย์ เงิน ๑๕๐๐๐ บาทส่ง
คลังจังหวัดโอนไปเข้าบัญชีค่าค้นสมบัติทางกรุงเทพฯ นั้นเงินรายนกระทรวงธรรมการได้รับแล้ว และได้ให้
เจ้าหน้าที่ลงบัญชีไว้แต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๔๗๘ แล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

ที่ ๓๗๑๘๓/๒๕๘๐

กระทรวงธรรมการ

๗ ตุลาคม ๒๕๘๐

เรื่อง ให้ตั้งจำนวนผู้สมัครสอบวิชาชุดक्रमมัธยม และใบสมัคร
ถึงกรมภายในเดือนตุลาคม

จาก อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ถึง กรรมการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยการสอบวิชาชุดक्रमมัธยมประจำศก^๕ จะวันเวตาเข้า
มาสอบในระหว่างวันโรงเรียนปิดภาคกลาง^๕ ฉะนั้นตามกำหนด
เดิมให้จังหวัดส่งรายนามผู้สมัครสอบวิชาชุดक्रमมัธยมถึงกรม
ศึกษาธิการภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน^๕ ขอเดือนเป็นให้ส่ง
ถึงกรมศึกษาธิการภายในเดือนตุลาคม^๕ ตั้งแต่ศก^๕เป็นต้นไป
จนกว่าจะสั่งเปลี่ยนแปลง

ฉะเพาะศก^๕ ถ้าวันเปิดรับสมัครของจังหวัดถึงที่สุด
ภายหลังวันที่ ๓๐ ตุลาคม^๕ จะส่งไม่ทันตามกำหนดคนแล้ว^๕ ขอย่า

ได้ประกาศวันเปิดรับสมัครให้เร็วเข้ามา แต่เมื่อปิดการรับ
สมัครตามที่ได้ ประกาศไว้ เมื่อใดแล้ว ขอท่านรับแจ้งจำนวน
โดยทางโทรเลข ว่าวิชาใดมีผู้สมัครสอบเท่าไร ไปยังกรม
ศึกษาธิการโดยด่วน ส่วนใบสมัครส่งตามไปภายหลัง แต่ถ้า
ส่งทางไปรษณีย์ได้ทันกำหนด ก็ไม่ต้องโทรเลข

ขอแสดงความนับถือ

.....

๗๒

(สำเนา)

ที่ ๒๒๔๓/๒๕๙๐

แผนกกรรมการจังหวัดเชียงราย

๑๙ สิงหาคม ๒๕๙๐

เรื่อง ขอรายการละเอียดประกอบแบบแปลนหอเรียนหอประชุม
สถานประชาธิปก

จาก ขรรกรรมการจังหวัดเชียงราย

ถึง อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ด้วย จังหวัดได้รับแบบแปลน หอเรียน หอประชุมสถาน
ประชาธิปกไว้ครบถูกต้องแล้ว แต่ไม่มีรายการละเอียดประกอบ
แบบแปลนนั้น บัดนี้ทางจังหวัด คง การพิจารณาประกาศ
ประมุดก่อสร้างโรงเรียนแบบนั้นเป็นการด่วน

ฉะนั้นขอได้โปรดส่งรายการละเอียดประกอบแบบแปลน
หอเรียนหอประชุมสถานประชาธิปก ให้จังหวัด & ชุด โดย
ด่วนด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

๗๓

(สำเนา)

ที่ ๓๔๗๖๗/๒๕๕๐

กระทรวงธรรมการ

๒๓ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง ขอรายการ เติบยอด ประกอบ การสร้าง โรง เรียน ตามแบบ

สถานประชาธิปก

จาก อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ถึง อธิบดีกรมศิลปากร

ด้วยจังหวัดเชียงรายนมีความประสงค์จะประกาศปรอมต
การก่อสร้างโรงเรียนตามแบบสถานประชาธิปก แต่ไม่มีรายการ
เติบยอด จึงเรียนมา ขอได้โปรดส่งรายการเติบยอดประกอบ
แบบแปลนสถานประชาธิปกไปยังกรมศึกษาธิการด้ก & ชุด เพื่อ
ส่งให้จังหวัดเชียงรายนด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)

ผู้ช่วยอธิบดีตงนามแทน

๗๕

(สำเนา)

ที่ ๓๔๕๖/๒๔๙๐

กรมศิลปากร

๗ ตุลาคม ๒๔๙๐

เรื่อง ตั้ง รายการ ละเอียด ประกอบ การสร้าง โรงเรียน ตามแบบ
สถานประชาูปถ

จาก อธิบดีกรมศิลปากร

ถึง ข้าราชการกรมศึกษาธิการ

หนังสือที่ ๓๔๗๗/๒๔๙๐ ลงวันที่ ๒๑ เดือนก่อน ขอ
รายการละเอียดประกอบการสร้างโรงเรียนตามแบบสถานประ-
ชาูปถ & ชดุน

กรมศิลปากรมีความเข้าใจต่องเรียนว่า รายการ
ละเอียดประกอบการก่อสร้างโรงเรียนดังกล่าวนี้ไม่มีเหลือพอที่จะ
ส่งมาให้ถึง & ชด จึงขอส่งมาให้เพียงชุดเดียว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม).....

เลขาธิการกรมลงนามแทน

(สำเนา)

ที่ ๓๘๓๗/๒๕๘๐

กระทรวงธรรมการ

๓๔ ตุลาคม ๒๕๘๐

เรื่อง ตั้งรายการละเอียดประกอบ การสร้าง โรงเรียนตามแบบ
สถานประชาูปก

จาก ข้าราชการกรมศึกษาธิการ

ถึง กรรมการจังหวัดเขียงราย

หนังสือที่ ๒๖๔๑/๒๕๘๐ ลงวันที่ ๓๘ สิงหาคม ๒๕๘๐

ขอ รายการ เติดยัด ประกอบ การสร้าง โรงเรียน ตามแบบ สถาน
ประชาูปก ๕ ชุดนั้น ได้ขอไปยังกรมศึกษาธิการแล้ว แต่บัดนี้
กรมศึกษาธิการแจ้งมาว่า รายการละเอียดที่กล่าวนี้ ไม่มีเหลือ
พอที่จะส่งมาให้ได้ถึง ๕ ชุด คงให้ได้เพียง ๓ ชุด ดังที่ได้นำ
พร้อมกบหนังสือแนบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

ผู้ช่วยอธิบดีตงนามแทน

(สำเนา)

๒๓๔ ถนนพระสุเมรุ

๓๙ ตุลาคม ๒๔๘๐

เรื่อง เงินทุนสำหรับบำรุงการรักษายาบาล คึกษาวิชาแพทย

ดชาภิบาล

จาก เจ้าพระยา ค.

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ด้วยสมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสา
อัยยิกาเจ้า ประทานเงินมา ๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ข้าพเจ้า
นำส่งกระทรวงธรรมการสมทบเงินรายสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้า
กรมหลวงสงขลานครินทร์ ทรงพระอุทิศพระราชทานแก่โรง
พยาบาลศิริราชและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นทุนสำหรับ
บำรุง การ คึกษา ยาบาล กับ คึกษา วิชาแพทย และ ดชาภิบาล
จึงขอตั้งเช็ค ที่ บ. ๓๓๘๐.๓๕ เงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท (เงิน
สองหมื่นบาท) ซึ่งเงินที่ธนาคารฮ่องกง และ เซี่ยงไฮ้ มา
ณบัดนี้เป็นครั้งที่ ๒ เมื่อรวมเงินจำนวนนี้เข้ากับเงินที่ได้ตั้งไว้
ก่อน ๕ ครั้ง เงิน ๑๖๐,๐๐๐ บาทแล้ว จะเป็นจำนวนเงินที่ได้
ตั้งไว้แล้ว ๑๘๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นบาท)

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ๓๙๕๙๕/๒๔๘๐

กระทรวงธรรมการ

๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๐

เรื่อง ขอให้ส่งเจ้าหน้าที่ไปรับเช็คเงิน ๒๐๐๐๐ บาท

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ถึง อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้วยเจ้าพระยา ศ. ได้นำตั้งเช็ค เงิน ๒๐๐๐๐ บาท อันเป็น
 เงินที่สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
 ประทานสมทบเงินรายสัปดาห์พระราชบิดา เจ้าฟ้ากรมหลวง
 สังขตานครินทร์ ทรงอุทิศพระราชทานแก่โรงพยาบาลศิริราช
 และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นทุนสำหรับบำรุงการศึกษา
 พยาบาล กับศึกษาวิชาแพทย์และสัตวศาสตร์ ไปให้กระทรวง
 ธรรมการ ดังความปรากฏในหนังสือคำแนะนำมาพร้อมด้วย
 แล้ว จึงขอเรียนมาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ในจุฬาลงกรณ์มหา-
 วิทยาลัยไปรับเช็ครายนี้ จากกระทรวงธรรมการ และจักได้
 ดำเนินการตามพระประสงค์ของท่านผู้ทรงบริจจาคต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)

(สำเนา)

ที่ ๓๘๕๘๔/๒๕๕๐

กระทรวงธรรมการ

๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง เงินทุนสำหรับบำรุงการรักษายาบาล และศึกษาวิชา
แพทยศาสตร์

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
ถึง เจ้าพระยา ศ.

ด้วยหนังสือลงวันที่ ๓๘ ตุลาคม ค.ศ. นำตั้งเช็กเลขที่ บ.
๓๘๕๐๕ เงินจำนวน ๒๐๐๐๐ บาท อันสมเด็จพระศรีสวรินทิรา
บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ประธานแก่กระทรวง
ธรรมการสมทบเงินรายสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ากรมหลวง
สังฆทานวิริยวัตร ทรงอุทิศพระราชทานแก่โรงพยาบาลศิริราช
และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นทุนสำหรับบำรุงการศึกษา
พยาบาลกับศึกษาวิชาแพทยและสัตววิทยา ไปเป็นครั้งที่ ๖ นั้น
กระทรวงธรรมการได้รับไว้แล้วด้วยความรู้สึกในพระกรุณาธิคุณ
เป็นอย่างสูง และได้จัดการให้เป็นไปตามพระประสงค์ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)

(สำเนา)

กระทรวงธรรมการ

๑๕ กันยายน ๒๔๙๐

เรียน มอบหนังสือเกี่ยวกับการศึกษาในญี่ปุ่น ให้แก่กรมศึกษา
ธิการ

จาก หลวง ด.

ถึง อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ด้วยเมื่อคราวที่ข้าพเจ้าได้ไปตรวจดูเด็กต่างประเทศญี่ปุ่น
นั้น เจ้าหน้าการศึกษาญี่ปุ่นได้มอบหนังสือบางอย่าง เกี่ยวกับ
การศึกษาในญี่ปุ่นให้ข้าพเจ้า ๓๓ เล่ม ข้าพเจ้าเห็นว่าหนังสือเหล่านี้
จะมีส่วนที่เป็นประโยชน์แก่กรมศึกษาธิการอยู่บ้าง จึงขอมอบ
หนังสือจำนวน ๓๓ เล่มนี้ให้แก่กรมศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์
ในราชการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม)

๘๐

(สำเนา)

ที่ ๓๔๖๔๗/๒๕๕๐

กระทรวงธรรมการ

๒๓ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง คอปรบหนังสือเกี่ยวกับการศึกษาในญี่ปุ่น

จาก อธิบดีกรมศึกษาธิการ

ถึง หลวง ต.

หนังสือวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐ ดังหนังสือบางอย่าง
เกี่ยวกับการศึกษาในญี่ปุ่น ซึ่งเจ้าหน้าที่การศึกษาญี่ปุ่นมอบ
ให้แก่ท่านเมื่อคราวไปการตกลงในญี่ปุ่นให้แก่กรมศึกษาธิการ
รวม ๓๓ เล่มนั้น ได้รับแล้วด้วยความขอบคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

ผู้ช่วยอธิบดีลงนามแทน

๙๑

(สำเนา)

แผนกกรรมการจังหวัดอุดรธานี

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๘๐

เรื่อง ขอเทียบความ

จาก นาย ร.

ถึง หัวหน้ากองวิชาการ กรมศึกษาธิการ

ด้วยข้าพเจ้าสอบไล่ได้ประโยคครูประถมสามัญ เมื่อ

พ.ศ. ๒๕๗๘ ตามประกาศนียบัตรของกระทรวงธรรมการ เขต

๑๓๕๓ บิดข้าพเจ้ามีความประสงค์จะเทียบความรู้เท่ากับประโยค

มัธยมศึกษา เพื่อดำเนินการศึกษาในมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และ

การเมือง ข้าพเจ้าได้แนบใบสำคัญแสดงคุณวุฒิมาพร้อมกับ

คำร้องนี้แล้ว ฉะนั้นขอได้โปรดจัดการเทียบให้ข้าพเจ้าด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ตงนาม)

ที่ ๘๘๕๗/๒๕๘๐

กระทรวงธรรมการ

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๘๐

เรื่อง เทียบความรู้

จาก เสนอการกรรมาธิการ

ถึง นาย ร.

หนังสือวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๑๗ รับเงินชดเชย
จำนวน ๓ บาทไป เพื่อขอให้เทียบความรู้ประโยคครูประถม
สามัญ กับประโยคมัธยมศึกษาสามัญนั้น เจ้าหน้าที่ได้สอบสวน
คุณสมบัติของท่านแล้ว ปรากฏว่าท่านได้ประกาศนียบัตรโดย
วิชาชุด จะเทียบวิทยฐานะให้เท่าประโยคมัธยมศึกษาสามัญ
ไม่ได้ ได้ส่งใบรับเงินชดเชยคนมาพร้อมกับหนังสือเมื่อได้รับ
แล้วขอทราบ

ด้วยความนับถือ

.....

(สำเนา)

โรงเรียนประจำจังหวัดอุดร

๓ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง เทียบความร

จาก นาย ร.

ถึง ประธานกรรมการการศึกษาธิการ

หนังสือที่ ๘๘๕๗/๒๕๕๐ คอปขแจ้งขอเทียบความรพร้อม
กับส่งใบรับเงินรณาคคนไปน ข้าพเจ้าได้รับแล้ว แต่เรื่องน
ข้าพเจ้ายังมีความข้องใจอยู่ จึงเรียนถามเพื่อขอความไบบาง
ประการดังต่อไปนี้

๑. ถ้าข้าพเจ้าสมัครสอบประโยคครูประถม กลักรรม
ได้ประกาศนียบัตรครุ ป.ป.ก. จะขอเทียบเท่าประโยคมัธยม
บริบูรณ์ได้หรือไม่

๒. เดิมข้าพเจ้าเป็นครประกาศนียบัตรมุด (ป.) โดย
ได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครู ครนออกไปก็ได้เป็นคร
ประชาบาล ทำการสอนวิชากลักรรมในโรงเรียนประถม คัก ษา

(ลงนาม)

๘๕

(สำเนา)

ที่ ๑๕๗๐๘/๒๕๕๐

กระทรวงธรรมการ

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๐

เรื่อง เทียบความวิ

จาก เดชานการกรมศึกษาธิการ

ถึง นาย ร.

ได้รับหนังสือลงวันที่ ๓ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐ ขอแจ้งว่า ป.ป.ก.
เทียบมรรยาบท ๘ ไม่ได้ ส่วนผู้ที่จะสมัครสอบ ป.ป.ก. ได้
จะต้องได้ ป. แล้ว และได้ทำการสอนวิชาศีลธรรมในโรงเรียน
ที่เชื่อถือได้มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ด้วยความนับถือ

(ลงนาม)

(สำเนา)

ที่ ร. ๘๔/๒๔๘๐

สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๑๖ เมษายน ๒๔๘๐

เรื่อง ขอรบ รายนาม ข้าราชการ ที่ ควร จะได้รับเชิญในงาน

ดํโมตรดํนินบาศและรบประทานอาหาร วันที่ ๒๗ มิถุนายน

จาก เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ถึง เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ด้วยในวันที่ ๒๗ มิถุนายน นายกรัฐมนตรีเคยเชิญคณะ

ทูต กงดํดกับข้าราชการชาวต่างประเทศ ข้าราชการชั้นอธิบดี

ที่ปรึกษา และเลขาธิการรัฐมนตรี กับภริยา มาในงานดํโมตร

ดํนินบาศและรบประทานอาหาร สำหรับ พ.ศ. น บัญชา

ให้จัดเช่นเคย ฉะนั้นขอให้ท่านส่งรายนามข้าราชการและภริยา

ภายในสังกัดกระทรวงนี้ ที่สมควรจะได้รับเชิญตามเกณฑ์ดัง

กล่าวแล้ว มายังสำนักงานภายในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ.

น โดยฉะเพาะข้าราชการชาวต่างประเทศ ขอให้โปรดส่งนาม

ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศประกอบไปด้วย เพื่อดัดดวก

แก่การดําเนินการของสำนักงานนี้ จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถย

(ลงนาม).....

๘๗

(สำเนา)

ที่ ๓๕๙๖/๒๕๙๐

กระทรวงธรรมก

๒๓ เมษายน ๒๕๙๐

เรื่อง ขอให้แก้ไขบัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ

จาก หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง เลขาธิการกรมศิลปากร

ด้วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอทราบรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศและภริยา เพื่อเชิญไปในงานสโมสรสันนิบาต ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ศกนี้ กระทรวงธรรมการจึงได้ทำบัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศขึ้น ดังที่ได้ส่งมาพร้อมหนังสือขอได้โปรดแก้ไขรายนามทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และเพิ่มเติมติดต่อให้ถูกต้องด้วย แล้วรีบส่งคืนไปยังกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการภายในเดือนนี้ เพื่อจะได้จัดส่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

หมายเหตุ หนังสือเรื่องเดียวกันนอกจากที่เดียวกัน ดังไป
ยังผู้รับหลายแห่ง เรียกว่าหนังสือหมู่

(สำเนา)

ด่วน

ที่ ๓๕๙๗/๒๕๙๐

กระทรวงธรรมการ

๒๓ เมษายน ๒๕๙๐

เรื่อง ขอให้แก้ไขบัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ

จาก หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการ
ถึง เลขาธิการกรมศึกษาธิการ

ด้วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอทราบนามข้าราชการ
ชาวต่างประเทศและภริยา เพื่อเชิญไปในงานสโมสรสันนิบาตใน
วันที่ ๒๗ มิถุนายน ศกนี้ กระทรวงธรรมการจึงได้ทำบัญชีรายนาม
ข้าราชการชาวต่างประเทศขึ้น ดังที่ได้นำมาพร้อมหนังสือ
ขอได้โปรดแก้ไข รายนามทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศและ
เพิ่มเติมติดต่อให้ถูกต้องด้วย แล้วรีบส่งคืนไปยังกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการภายในเดือนนี้ เพื่อจะได้จัดตั้ง
เลขาธิการนายกรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ด่วน

ที่ ๓๕๘๘/๒๕๘๐

กระทรวงธรรมการ

๒๓ เมษายน ๒๕๘๐

เรื่อง ขอให้แก้ไขบัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ

จาก หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง เลขาธิการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอทราบรายนามข้าราชการ
ชาวต่างประเทศและภริยา เพื่อเชิญไปในงานสโมสรสันนิบาต
ในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ศกนี้ กระทรวงธรรมการจึงได้ทำบัญชี
รายนามข้าราชการชาวต่างประเทศขึ้น ดังที่ได้นำมาพร้อมหนังสือ
นี้ ขอให้โปรดแก้ไขรายนามทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
และเพิ่มเติมตัดทอนให้ถูกต้องด้วย แล้วส่งคืนไปยังกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการภายในเดือนนี้ เพื่อจะได้จัดส่ง
เลขาธิการนายกรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ด่วน

ที่ ๓๕๘๘/๒๕๘๐

กระทรวงธรรมการ

๒๓ เมษายน ๒๕๘๐

เรื่อง ขอให้แก้ไขบัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ

จาก หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการ
ถึง เลขาธิการมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง
ด้วย เลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอทราบรายนามข้าราชการ
ชาวต่างประเทศและภริยา เพื่อเชิญไปในงานสโมสรสันนิบาต
ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ค.ศ. ๒๕๘๐ กระทรวงธรรมการจึงได้ทำบัญชี
รายนามข้าราชการชาวต่างประเทศขึ้น ดังที่ได้นำมาพร้อมหนังสือ
นี้ ขอให้โปรดแก้ไขรายนามทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
และเพิ่มเติมคัตตอนให้ถูกต้องด้วย แล้วรีบส่งคนไปยังกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการภายในเดือนนี้ เพื่อจะได้ส่ง
เลขาธิการนายกรัฐมนตรีต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

๕๑

(สำเนา)

ที่ ๓๐๔/๒๕๕๐

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๓ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง บัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ

จาก เลขาธิการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถึง หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการ

หนังสือ ๓๕๔๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ค.ศ. ๕๕

บัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ ในจุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย ไปเพื่อขอให้แก้ไข

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้แก้ไขมาแล้ว จึงขอตั้งคน
มาพร้อมหนังสือ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม)

หัวหน้าแผนกสารบรรณลงนามแทน

(สำเนา)

ที่ ๒๕๘/๒๕๘๐

กรมศิลปากร

๒๗ เมษายน ๒๕๘๐

เรื่อง ขอให้แก้ไขบัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ

จาก เลขาธิการกรมศิลปากร

ถึง หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

หนังสือที่ ๓๕๘๐/๒๕๘๐ ลงวันที่ ๒๓ เดือนนี้ ตั้งบัญชี

รายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ ซึ่งจะเชิญไปในงานสโมสร

สันนิบาตในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ศกนี้ ไปเพื่อขอให้แก้ไขเพิ่มเติม

คัตทอนนั้น ได้แก้ไขเสร็จแล้ว จึงขอส่งบัญชีคนมาพร้อมกับ

หนังสือนี้.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

ผู้ช่วย.

๕๓

(สำเนา)

ที่ ๔๖๔๒/๒๕๙๐

กระทรวงธรรมการ

๒๙ เมษายน ๒๕๙๐

เรื่อง แก้ไขบัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศ

จาก เสนอการกรมศึกษาธิการ

ถึง หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงธรรมการ

หนังสือด่วนที่ ๓๕๙๗/๒๕๙๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๙๐

ส่ง บัญชีรายนามข้าราชการชาวต่างประเทศไปเพื่อขอให้แก้ไข

เพิ่มเติม และตัดทอนให้ถูกต้อง แล้วรีบส่งกลับคืนมานั้น ได้

แก้ไขเพิ่มเติมถูกต้องแล้ว จึงขอส่งบัญชีรายนามกลับคืนมา

พร้อมฉบับหนึ่งดือน.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ๓๓๖๓๒/๒๕๙๐

กระทรวงธรรมการ

๓ กันยายน ๒๕๙๐

เรื่อง ขอให้คณะสงฆ์ร่วมมือตั้งสอนให้ราษฎรนิยมการทำ
ส่วนครัวเลี้ยงสัตว์

จาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ

ถึง ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรธิการได้ร้องขอให้กระทรวง
ต่าง ๆ ส่งผู้แทนเข้าประชุม เพื่อปรึกษาหารือเรื่องการทำ
ส่วนครัวให้ราษฎรให้นิยมการทำส่วนครัวและเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นทาง
บำรุงอาชีพให้มั่นคง ที่ประชุมเห็นว่างานนี้หากคณะสงฆ์เข้าสนับสนุน
อีกแรงหนึ่ง จะทำให้สำเร็จได้รวดเร็ว สม ความมุ่งหมาย
กระทรวงธรรมการเห็นชอบในแนวความคิดเช่นนั้น เพราะเท่าที่
ปรากฏเป็นพระยานมาแล้วว่า กิจกรรมอันใดที่ได้รับความอุปการะ
ช่วยเหลือจากคณะสงฆ์ ก็สนับสนุนได้ผลดีเป็นอันมาก.

ฉะนั้นในเรื่องนี้ ผู้แทนกระทรวงธรรมการจึงได้รับรอง
ต่อที่ประชุมในอันที่จะทำการติดต่อกับคณะสงฆ์ต่อไป จึง

กราบเรียนมา เพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณะสงฆ์ช่วยโปรด
เทศนาให้ราษฎร นิยมแผนการ อนัน ตามสมควร แก่ สโมสรจะพึง
ทำได้เพียงใดและขอประทานทราบด้วย เพื่อจะได้ชี้แจงให้กระทรวง
เกษตรธิการทราบต่อไป.

หมัดการมาด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

(ลงนาม).....

(สำเนา)

ที่ ๕๖๒๔๐/๒๕๗๕

กระทรวงธรรมการ

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๗๕

เรื่อง การเบิกเงินผลประโยชน์ของวัด

จาก ปลัดกระทรวงธรรมการ

ถึง เจ้าคณะมณฑลอยุธยา

ด้วยได้มีบัญชาสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ประธานกรรมการมหาเถรสมาคมบัญชาการ คณะสังฆแทน พระองค์สมเด็จพระสังฆราชเจ้าว่าการเบิกเงินผลประโยชน์ของวัด เพื่อนำไปจัดการก่อสร้างหรือซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ภายในวัดนั้น เจ้าอาวาสบางวัดได้จัดการทำไปเป็นการผิดระเบียบที่วางไว้ และทางคณะสังฆไม่อนุญาตให้จ่ายเงิน ในที่สุดเจ้าอาวาสก็ต้องรับผิดชอบในเรื่องหนี้สินเหล่านี้ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นอริกรณีขึ้นเอง ๆ การบกพร่องเหล่านี้เท่าที่สังเกตเป็นด้วยเจ้าอาวาสไม่ ตัดทอนในหน้าที่การงานบ้าง รู้เท่าไม่ถึงการบ้าง ฉะนั้นในการต่อไป การที่เจ้าอาวาสจะขอเบิกเงินไป ก่อสร้างซ่อมแซมเสนาสนะต่าง ๆ ภายในวัด ซึ่งจะต้องใช้เงินประปรายเข้ามาในผลประโยชน์ของวัดแล้ว ขอ

ให้ผ่านเจ้าคณะแขวงตรวจตราพิจารณาให้เรียบร้อย และลง
นามรับรองก่อนทุก ๆ คราว แล้วจึงให้ดำเนินการต่อไปได้ ทั้ง
นี้เพื่อเป็นการสะดวก ได้ตั้งกรมธรรมการแจ้งให้เจ้าคณะจังหวัด
ทราบทุกจังหวัดแล้ว จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

นมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง
(ตงนาม)

ที่ ๒๔๖๒๐/๒๔๘๐

กระทรวงธรรมการ

๕ สิงหาคม ๒๔๘๐

เรื่อง การย้ายทะเบียนนักเรียน

จาก อธิบดีกรมธรรมการ

ถึง เจ้าคณะจังหวัดนนทบุรี

ด้วยการบอกจำหน่ายพระภิกษุสามเณร นักเรียนย้ายไป
อยู่ต่างสำนักเรียนหรือต่างจังหวัด ซึ่งทางการได้วางระเบียบ
ไว้แล้ว ดังแจ้งในหนังสือแสดงการณคดีสงฆ์ เดิม ๒๒
หน้า ๕๔๘ มีข้อสำคัญอยู่ว่า คณะในจังหวัดพระนครและ
ธนบุรี ผู้บอกย้ายและผู้บอกรับต้องเป็นเจ้าสำนักเรียนหรือผู้ทำ
การแทน ส่วนในจังหวัดอื่นๆ นอกจากนั้นต้องเป็นเจ้าคณะจังหวัด
รองเจ้าคณะจังหวัด หรือผู้ทำการแทน และไปย้ายนั้น ต้อง
ให้ผู้รับลงนามรับเสียก่อน จึงส่งไปยังกระทรวงธรรมการ บคณ

ปรากฏว่า บางรายผู้ที่มีเจ้าสำนักเรียนหรือมีเจ้าคณะ
จังหวัดหรือผู้ทำการแทนในตำแหน่งนั้น ได้ออกใบย้ายหรือลง
นามรับในใบย้าย บางรายก็ส่งไปยังกระทรวงธรรมการก่อนมี
ผู้ลงนามรับไว้เป็นการผิดระเบียบและเป็นการยุ่งยากแก่การปฏิบัติ
ทางทะเบียน.

ฉะนั้นเพื่อให้การย้ายทะเบียนนักเรียนดำเนินไปโดย
เรียบร้อย ขอได้โปรดปฏิบัติดังนี้.

๑. เวลาคอกใบย้ายทะเบียนนักเรียนให้แก่ผู้ใด ขอให้
ชี้แจงแก่ผู้ให้ทราบถึงปฏิบัติ และกำกับให้ปฏิบัติตาม
ระเบียบ.

๒. ก่อนลงนามรับในใบย้ายทะเบียนนักเรียน ขอให้
ตรวจดูว่า ใบย้ายนั้นถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ หากผิดระเบียบ
เช่นผู้ออกใบย้ายมีเจ้าสำนักเรียน หรือเจ้าคณะจังหวัด เป็นต้น
แล้วแต่กรณี ขอให้ชี้แจงและแนะนำให้ปฏิบัติตาม
ระเบียบเสียก่อน.

นับว่าการมาด้วยความเคารพอย่างสูง

.....
หัวหน้ากองศาสน์สมบัติราชการแทน

๑๐๐

(สำเนา)

ที่ ๒๕๒๙๑/๒๕๙๐

กระทรวงธรรมการ

๖ สิงหาคม ๒๕๙๐

เรื่อง เพื่อบริหารแบบบัญชีพัสดุของสงฆ์

จาก อธิบดีกรมธรรมการ

ถึง เจ้าอาวาสวัด.....

ตามที่ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม มีบัญชาให้วัดต่าง ๆ จัดทำบัญชีพัสดุของสงฆ์ขึ้นไว้เป็นหลักฐานนั้น บัดนี้ มีบัญชาให้เพิ่มเติมข้อความในแบบบัญชีนอก เพื่อให้ได้ผลยิ่งขึ้น และให้เจ้าอาวาสปฏิบัติตามการดังต่อไปนี้.

๑. บัญชีพัสดุที่ได้อื่น (แบบ ก.) ให้ทำเป็น ๒ ฉบับเก็บรักษาไว้สำหรับวัดฉบับ ๑ ตั้งให้คณะกรรมการจังหวัดรักษาไว้ฉบับ ๑

๒. บัญชีพัสดุที่ได้อื่น (แบบ ข.) ให้ทำเป็น ๓ ฉบับเก็บรักษาไว้สำหรับวัดฉบับ ๑ ตั้งให้คณะกรรมการจังหวัดรักษาไว้ฉบับ ๑ และตั้งให้กรมธรรมการรักษาไว้ฉบับ ๑

ได้ถวายแบบบัญชีตัวอย่างมาพร้อมหนังสือแนบ เพื่อปฏิบัติตามบัญชา.

หมัดการมาด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

(ลงนาม).....

หัวหน้ากองศาสนสมบัติรักษาการแทน

(สำเนา)

ที่ ๕๖๘/๒๕๙๐

พระราชอุทยานสราญรมย์

๒๖ ตุลาคม ๒๕๙๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นกรรมการตัดสินการประกวดประณีตศิลปกรรม

จาก ประธานกรรมการจัดงานฉลองรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๙๐

ทูล หม่อมเจ้า.....

เนื่องในงานฉลองรัฐธรรมนูญ ศกนี้ กรมศิลปากรได้
 รับหน้าที่ให้ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการศิลปากร และได้จัด
 ให้มีการประกวดประณีตศิลปกรรมด้วย โดยในแผนกนี้มีการ
 ประกวดรูปถ่าย รูปปั้น รูปเขียน ศิลปการพิมพ์ และการแต่ง
 ศึกษาศาแบบไทย เพื่อบ่งหมายให้เป็นการดั่งเดิมการศิลปกรรม
 ของไทย จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นกรรมการตัดสินการ
 ประกวดประณีตศิลปกรรมด้วย

หากไม่เป็นการขัดข้องอย่างใด ขอเชิญประชุมณห้อง
 ประชุมกองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม
 ศกนี้ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

๑๐๒

๕๕
ทรง คณะกรรมการหอวังเป็นอย่างยิ่งในเกียรตินี้ ที่จะ
ได้ร่วมดำเนินการให้งานของชาติได้สำเร็จไปด้วยดี

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด
(ตงนาม)

๑๐๓

(สำเนา)

กระทรวงธรรมการ

๒๘ ตุลาคม ๒๔๘๐

เรื่อง เชิญเป็นกรรมการตัดสินการประกวดประณีตศิลปกรรม

จาก หม่อมเจ้า.....

ถึง ประธานกรรมการจัดงานฉลองรัฐธรรมนูญ พ. ศ. ๒๔๘๐

หนังสือที่ ๕๖๘/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๔๘๐ ขอ

เชิญเป็นกรรมการตัดสินการประกวดประณีตศิลปกรรม ในงาน

ฉลองรัฐธรรมนูญ ศกนี้ ความแจ้งอยู่แต่ฉนั้น ขอเรียนว่า

ข้าพเจ้ายินดีรับเป็น กรรมการ ตัดสิน การ ประกวด ประณีต ศิลป

กรรมคราวนี้ แต่ได้ใจที่จะไปประชุม ณ ห้องประชุม กอง

สถาปัตยกรรม กรมศิลปากร ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ศกนี้ ตาม

กำหนดเวลานั้นไม่ได้ เพราะติดงานพระกรุณ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงพระนาม).....

๑๐๔

(สำเนา)

ที่ ๘๕/๒๕๙๐

สโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๙๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์แห่งสโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จาก บรรยเวช ก. สโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรียน

ด้วยในการประชุมกรรมการสโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อวันที่ ๘ เดือน ที่ประชุมได้ตกลงเลือกท่านเป็นสมาชิก
กิตติมศักดิ์แห่งสโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมอบให้
ข้าพเจ้าเป็นผู้นำให้ท่านทราบ ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญ
ท่านเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ตามที่ประชุมได้ตกลงนั้น

อนึ่งขอเรียนให้ทราบว่า ท่านสมาชิกกิตติมศักดิ์แห่ง
สโมสรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้รับเลือกและดำรงอยู่ใน
เวลานี้มี คือ

๑.

๒.

๓.

๑๐๕

๔.

๕.

๖.

๖๕
ทรงได้โปรดกรุณาพระราชทานสัญญาบัตรให้
ท่านกงเจียนี้รับเชิญ เพื่อเป็นเกียรติยศแก่ได้โปรดกรุณา
มหาวิทยาลัย ดับไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม)

๑๐๖

(สำเนา)

กระทรวงธรรมการ

๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๐

คำนำ บรรยเวษกัลป์โมดรรพาวงกรรมมหาวิทยาลัย

หนังสือของท่านที่ ๘๕/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๑๒ เดือนนี้ เชิญ

ข้าพเจ้าเป็นดมาชิกกิตติมศักดิ์แห่งดรรพาวงกรรมมหาวิทยาลัย

ทราบแล้ว ขอขอบคุณที่ดรรพาวงกรรมมหาวิทยาลัยได้

ให้เกียรติยศนี้ ข้าพเจ้ายินดีรับเชิญด้วยความเต็มใจ

ด้วยความนับถือ

(ลงนาม).....

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อานวยศิลป์ ปากคลองตลาด พระนคร

นายจิตร ทัตสุนทร ผู้พิมพ์โฆษณา พ.ศ. ๒๔๘๔

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยรฐนิยมฉบับที่ ๘
เรื่องภาษาและหนังสือไทยกับหน้าที่พลเมือง

ด้วยรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า การที่ชาติไทยจะดำรงถาวรและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องใช้ภาษาและหนังสือของชาติเป็นส่วนประกอบอันสำคัญ คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ประกาศเป็นรฐนิยมไว้ดังต่อไปนี้

๑. ชนชาติไทยจะต้องยกย่อง เคารพ และนับถือ ภาษาไทย และต้องรู้จักเป็นเกียรติยศในการพูด หรือใช้ภาษาไทย

๒. ชนชาติไทยจะต้องถือว่า หน้าที่ของพลเมืองไทยที่ดีประการที่หนึ่งนั้น คือ ศึกษาให้รู้หนังสือไทยอันเป็นภาษาของชาติ อย่างน้อยต้องให้อ่านออกเขียนได้ ประการที่สอง ชนชาติไทยจะต้องถือเป็นหน้าที่อันสำคัญในการช่วยเหลือสนับสนุนและนำชักจูงให้พลเมืองที่ยังไม่รู้ภาษาไทย หรือยังไม่รู้หนังสือไทย ให้ได้รู้ภาษาไทย หรือให้รู้หนังสือไทยจนอ่านออกเขียนได้

๓. ชนชาติไทยจะต้องไม่ถือเอาสถานที่กำเนิด ภูมิลำเนา ที่อยู่ หรือ ลำเนียงแห่งภาษาพูดที่แปร่งไปตามท้องถิ่น เป็นเครื่องแสดงความแตกแยกกัน ทุกคนต้องถือว่าเมื่อเกิดมาเป็นชนชาติไทย ก็มีเลือดไทยและพูดภาษาไทยอย่างเดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกันในการกำเนิดต่างท้องถิ่น หรือพูดภาษาไทยด้วยลำเนียงต่าง ๆ กัน

๔. ชนชาติไทยจะต้องถือเป็นหน้าที่ในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีแห่งชาติ ช่วยและนำชักชวนกันสั่งสอนผู้ที่ยังไม่รู้ไม่เข้าใจหน้าที่พลเมืองดีของชาติให้รู้ได้ เข้าใจในหน้าที่พลเมืองดีแห่งชาติไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๓

พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

๑๖/๖